

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

The Comparative Study of the Lifestyles of Under graduated
Students in private Universities in Bangkok and Countryside

โดย

นางพจมาลย์ สกลเกียรติ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ชื่อเรื่อง : การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

ผู้วิจัย : นางพจมาลย์ สกลเกียรติ

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปีที่พิมพ์ : 2555

สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

จำนวนหน้า : 83 หน้า

: ศูนย์สนเทศและหอสมุด

ลิขสิทธิ์ : สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 ปี การศึกษา 2551 ของมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 366 คน โดยจำแนกเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวนตัวอย่าง 100 คน และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวนตัวอย่าง 83 คน มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนตัวอย่าง 90 คน และมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จำนวนตัวอย่าง 93 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.94

ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ใช้ชีวิตทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยประพฤติปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

Title : The Comparative Study of the Lifestyles of Under graduated
Students in private Universities in Bangkok and Countryside

Researcher : Mrs. Podjamal Sakolkeart Institution : Dhurakijpundit University

Year of publication : 2012 Publisher : Dhurakijpundit University

Sources : Dhurakijpundit University No. of page : 83

Copy right : All right Reserved

Abstract

The main purpose of this research was to compare and study the campus lifestyles of undergraduate students at Private Universities in Bangkok and Countryside overall and each aspect, learning, society and activity participation.

The sample consisted of 366 students during 1st year to 4th year students in academic year 2008. There were 100 students from Dhurakij Pundit University, 83 students from University of the Thai Chamber Commerce, 90 students from North Eastern University and 93 students from Vongchavalitkul University. The instrument used for data collection was five-point rating scale questionnaire with the reliability of 0.94 The findings revealed that

The campus lifestyles of undergraduate students at Private Universities in Bangkok and countryside. Being considered in each aspect, learning, society and activity participation were at moderate level.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายๆ ฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ได้กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ธัญนันท์ ทองบุญตา อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาจิตวิทยา หมดวิชาศึกษาทั่วไป อาจารย์วิสุทธิ์ ตรีเงิน รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต อาจารย์นักรบ หมั่นแสน อาจารย์ประจำสำนักกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้ให้ความกรุณาในการแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นและตรวจแก้ไขแบบสอบถามและรายงานผลการวิจัย

ขอขอบพระคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยในการตอบแบบสอบถาม

พจมาลย์ สกลเกียรติ

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	6
ประเภทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	12
ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	17
สมมติฐานการวิจัย	32
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
วิธีการสร้างเครื่องมือ	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

64

สรุปผลการวิจัย

64

อภิปรายผล

69

ข้อเสนอแนะ

71

เอกสารอ้างอิง

72

ภาคผนวก

78

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา และผลการเรียนเฉลี่ย	38
ตารางที่ 2.1	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดโดยรวมและรายด้าน	40
ตารางที่ 2.2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเรียน โดยรวมและรายข้อ	41
ตารางที่ 2.3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านสังคม โดยรวมและรายข้อ	44
ตารางที่ 2.4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมและรายข้อ	46
ตารางที่ 3.1	การตั้งชื่อองค์ประกอบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเรียน	48
ตารางที่ 3.2	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 การเอาใจใส่	50
ตารางที่ 3.3	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 การเพิ่มพูนความรู้	51
ตารางที่ 3.4	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 การสร้างความเชื่อมั่น	52
ตารางที่ 3.5	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 4 ความมีระเบียบวินัย	52
ตารางที่ 3.6	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 5 ผักใฝ่ใคร่รู้	53
ตารางที่ 3.7	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 6 ขาดความสนใจ	53
ตารางที่ 3.8	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 7 ความตั้งใจ	54
ตารางที่ 3.9	การตั้งชื่อองค์ประกอบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านสังคม	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 3.10	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 ไม่เป็นตัวของตัวเอง	56
ตารางที่ 3.11	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 ชีตขึ้นตัวเอง	56
ตารางที่ 3.12	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 การเข้าสังคม	57
ตารางที่ 3.13	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมของสังคม	58
ตารางที่ 3.14	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 5 กลุ่มเพื่อน	59
ตารางที่ 3.15	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 6 ระบบอาวุโส	59
ตารางที่ 3.16	การตั้งชื่อองค์ประกอบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการ เข้าร่วมกิจกรรม	60
ตารางที่ 3.17	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 จิตอาสาพัฒนาสังคม	61
ตารางที่ 3.18	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 เปิดใจไม่กว้าง	62
ตารางที่ 3.19	แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วม	63

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับประเทศชาติ เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำให้ประชาชนมีศักยภาพ มีความสามารถในการดำรงชีวิตในฐานะปัจเจกชน และในฐานะของสมาชิกของสังคมแห่งชาติ โดยทั่วไปรัฐจะกำหนดระบบการศึกษาเป็นสามระดับเริ่มต้นตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้ประชาชนพอที่จะมีความรู้ ความเข้าใจ อ่านออกเขียนได้ ระดับต่อมาคือระดับมัธยมศึกษา เป็นระดับที่พัฒนาให้คนมีศักยภาพเพิ่มขึ้นจากระดับประถมศึกษา ระดับสุดท้ายคือระดับอุดมศึกษา เป็นระดับการศึกษาที่มีการลงทุนสูงมาก จากการสำรวจของบริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด เมื่อปี พ.ศ. 2547 พบว่านิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องเสียค่าเล่าเรียนสูงถึงปีละ 4,300 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นเพราะการศึกษาระดับอุดมศึกษามีเป้าหมายต้องการผลิตคนที่มีความรู้ ความคิด และความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ จึงกล่าวได้ว่าความเจริญของประเทศนั้นขึ้นอยู่กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพราะรัฐจำเป็นต้องได้แรงงานที่มีคุณภาพในด้านการคิด ค้นคว้า และการใช้เทคโนโลยีระดับสูง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายและแผนพัฒนาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีความสามารถ และเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น มีเป้าหมายมุ่งพัฒนาความเจริญอกงามทางด้านสติปัญญา และความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ (ประกอบ คุปรัตน์ และคณะ. 2533: 2)และเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจบทเรียนที่แปลกใหม่ สนใจความคิดที่มีอุดมการณ์ สนใจเรื่องที่จะนำไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันและนำไปช่วยสังคมได้ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2544: 12)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีหน้าที่หลักสำคัญ 4 ประการ คือ 1) การสอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม 2) การวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ 3) การบริการวิชาการแก่สังคม และ 4) การถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2535 : 70-71) ซึ่งจากหน้าที่หลักของ

มหาวิทยาลัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการผลิตกำลังคนเป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจะกระทำหน้าที่นี้ได้สมบูรณ์ก็ต่อเมื่อสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพพร้อมในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. 2527 : 29 - 30) ช่วงชีวิตของนักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัย เป็นช่วงชีวิตที่มีคุณค่ามากที่สุดที่นักศึกษาควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง เพราะว่าในช่วงเวลา 4 ปี นักศึกษาต้องใช้เวลาในมหาวิทยาลัยทั้งในและนอกห้องเรียน การศึกษาในมหาวิทยาลัยจึงเป็นการเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ สังคมในมหาวิทยาลัยมีสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกแตกต่างไปจากสิ่งที่นักศึกษาเคยพบเคยเห็นมาในอดีต เช่นในด้านระบบการศึกษา นักศึกษาจะต้องพึ่งและช่วยเหลือตนเองเป็นอย่างมาก หรือในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน นักศึกษาจะมีอิสระมากขึ้นกว่าสมัยที่เรียนระดับมัธยมศึกษา และจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกดำเนินชีวิตของตนเองอย่างไรภายในมหาวิทยาลัย หากนักศึกษาเลือกใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมแล้วย่อมเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในการช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต มีชีวิตที่เป็นสุข สนุกสนานตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ มีผลการเรียนเป็นที่น่าพึงพอใจ เป็นบัณฑิตที่มีความเจริญทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ซึ่งล้วนแต่เป็นความมุ่งหวังของนักศึกษาทุกคน ในทางตรงกันข้ามหากนักศึกษาใช้ชีวิตอย่างอิสระขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่รู้จักใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยอย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้วย่อมนำผลเสียมาสู่ตนเองได้ ต้องลาออกกลางคัน เรียนไม่จบเป็นต้น จากการสำรวจสาเหตุหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการลาออกกลางคันของนักศึกษสาเหตุที่สำคัญอันดับหนึ่งคือ การแบ่งเวลาไม่เหมาะสม ไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไม่ดูหนังสือ ไม่ทำการบ้าน เล่นการพนัน เป็นต้น ส่วนสาเหตุรองลงมาคือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสาขาวิชาหรือคณะที่เรียน ไม่ชอบรูปแบบการสอนของอาจารย์ ขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์หรือเพื่อน ส่วนสาเหตุอื่น ๆ ที่มีความสำคัญใกล้เคียงกันคือ นักศึกษาทำกิจกรรมมากเกินไป ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีปัญหาสุขภาพ หรือทุจริตในการสอบ (พจน์สรร์ โภชนา. 2542)

ลักษณะของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยทั่วไปจะมีอายุระหว่าง 17- 21 ปี เป็นผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว มีพลังกายและพลังความคิดที่สามารถจะนำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างดี โดยเฉพาะวัย 18 – 19 ปี เป็นวัยที่นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่าสมองได้รับการพัฒนาถึงขีดสูงสุด คือไวยาที่จะรับ ไวยาที่จะเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาสมองของชาติในระดับนี้ด้วยความตั้งใจและระมัดระวังที่สุด เพราะสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และมีเป้าหมายในการนำความ

เปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่สังคม การดำเนินภารกิจดังกล่าวจะลุล่วงได้ดี บุคลากรในสถาบัน จำเป็นต้องเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาซึ่งเปรียบเสมือนวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยสำคัญใน กระบวนการผลิต (พจน์สรรค์ โภชนา. .2542)

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญยิ่งบางครั้งนักศึกษาอาจเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วย วิธีการแตกต่างกัน นักศึกษาบางกลุ่มสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐบาลได้ บางคน เรียนมหาวิทยาลัยเอกชน จึงอาจส่งผลให้มีทักษะการใช้ชีวิตในสังคมแตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้วิจัยทำงานสอนและมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาประสบปัญหา ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือไม่จบการศึกษา เกิดจากการปฏิบัติตนไม่เหมาะสมขณะเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย เช่น แบ่งเวลาไม่ถูกต้อง ทำกิจกรรมมากเกินไป ไม่เข้าใจบทเรียน เป็นต้น นอกจากนี้การใช้ชีวิต ของนักศึกษายังขึ้นอยู่กับที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ตลอดจนความพร้อมหรือ ความทันสมัยของเทคโนโลยี สื่อการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน โดยเปรียบเทียบระหว่าง มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการศึกษา
2. ด้านสังคม
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริมวิธีการทำงาน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับ หน่วยงานที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับนักศึกษา อันจะส่งผลให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด” มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อจัดกลุ่มตัวแปรพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำเสนอผลการศึกษานี้ให้ผู้บริหารและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ ใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายวางแผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ใช้ในการแก้ปัญหาได้ตรงกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงจากระบบความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมที่อาจจะมีความแตกต่างกันตามปัจเจกบุคคล นอกจากนี้้องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา รวมทั้งสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มของพฤติกรรมในช่วงเวลาที่ศึกษาจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม หรือศึกษาในทำนองที่คล้ายคลึงกันต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายเป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชาที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย
2. ตัวแปรตาม คือ การใช้ชีวิตของนักศึกษา ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยแยกตามเพศ ระดับชั้นปี คณะวิชาที่กำลังศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิยามศัพท์

1. การใช้ชีวิตของนักศึกษา หมายถึง การประพฤติปฏิบัติและพัฒนาตนเองของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อให้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย ในการวิจัยครั้งนี้เน้นการศึกษาการประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน จำแนกเป็น 3 ด้านคือ

1.1 ด้านการศึกษา หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การปรับตัวในการเรียน การเข้าชั้นเรียน การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

1.2 ด้านสังคม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในสังคม ได้แก่ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน การคบเพื่อนต่างเพศ การใช้เวลาว่าง และความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง

1.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมวิชาชีพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำแนกเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยเอกชนในต่างจังหวัด 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ซึ่งเสนอรายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

1. ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา
2. ประเภทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
3. การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา
4. ปัญหาของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 - 4.1 ปัญหาด้านการเรียน
 - 4.2 ด้านสังคม
 - 4.3 ด้านส่วนตัว
 - 4.4 ด้านที่อยู่อาศัย

ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

นักศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีอายุระหว่าง 17– 23 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บุคคลที่อยู่ในวัยนี้ค่อนข้างที่จะมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะที่เดียวกันก็มีความกระตือรือร้น เป็นวัยที่มีลักษณะอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) อะไรที่แปลกใหม่ก็อยากจะทดลอง มีความคิดที่ค่อนข้างเพื่อฝันและพร้อมที่จะรับอุดมการณ์ตามที่ตนเชื่อถือ ในทางจิตวิทยาถือว่าวัยนี้เป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่มีสติปัญญาสูง การปฏิบัติตนของนักศึกษาเหล่านี้จะมีลักษณะพิเศษไม่เป็นไปตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย รวมทั้งประเพณีของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะหวังให้นักศึกษาคอยฟังแต่คำสั่งจากผู้สอน หรือรู้จักตั้งใจคิดก่อนกระทำการใด ๆ เหมือนผู้ใหญ่ นั้นอาจจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้นการปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความพอดีกับสภาวะทางจิตใจของนักศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาทางอารมณ์และบุคลิกภาพของตนอย่างสมบูรณ์ (ทองเรียนอมรชกุล, 2525: 34) ซึ่งสอดคล้องกับ วีระ สมบูรณ์ (2531: 16–38) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์ชีวิตและการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในช่วงแรกของการเป็นนักศึกษาได้พยายามเข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมงและทุกวิชา ต่อมาก็จะเข้าห้องเรียนเป็นบางครั้ง ทั้งนี้เพราะ

ผู้สอนพูดจับประเด็นไม่ได้ และในที่สุดก็ไม่เข้าชั้นเรียนไปเลย นอกจากการเข้าชั้นเรียน นักศึกษาจะอยู่ในห้องสมุดและเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับชุมนุมพุทธศาสตร์

จากการประชุมวิชาการ ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524 : 8-9) ได้จำแนกลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. จำแนกตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- 1.1 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และฐานะ
- 1.2 นักศึกษาครูส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน
- 1.3 นักศึกษาเกษตรส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน

2. จำแนกตามพื้นฐานทางจิตวิทยา

- 2.1 การพัฒนาการด้านร่างกายของนักศึกษาที่มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเอง
- 2.2 การพัฒนาการด้านจิตใจ มีนิสัยอยากรู้ อยากเห็น แต่การเรียนการสอนยังไม่เอื้ออำนวยในการแสดงออกมากนัก นอกจากนั้นนักศึกษาจะชอบการมีส่วนร่วม มีแรงจูงใจ และอุดมคติสูง
- 2.3 การพัฒนาการด้านสติปัญญา มีสติปัญญาลด และฉลาดปานกลาง ส่วนนักศึกษาคูรมีสติปัญญาระดับกลางเป็นส่วนใหญ่
- 2.4 การพัฒนาการด้านสังคมจะชอบการรวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน
- 2.5 การพัฒนาบุคลิกภาพเป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิภาค
- 2.6 การปรับตัวเป็นไปตามค่านิยมและมักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว

สำหรับลักษณะการเรียนของนักศึกษานั้น มีลักษณะเฉื่อยชา รอรับอย่างเดียวเป็นส่วนมากเรียนเพื่อเกรด ต้องการจบเร็ว ๆ การเรียนเป็นงานประกอบเพราะชอบทำกิจกรรม วิทยากร เชียงกูล (2528 : 449-453) กล่าวถึงชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในช่วงปี 2512 ว่า นักศึกษาส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยหรือปานกลาง ไม่สนใจการเมือง แต่สนใจความสนุกสนานในงานสังสรรค์ งานเต้นรำ งานฟุตบอลประเพณี งานแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ซึ่งวิถีชีวิตของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยก็ไม่แตกต่างกัน กิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้แก่ การโต้วาที การออกค่ายอาสาและชมรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นชมรมกีฬาและบันเทิง ร้อยละ 95 นักศึกษาส่วนมากใช้ชีวิตสนุกสนาน ชอบทำกิจกรรมที่สนุกสนาน

และฟุ่มเฟือยโดยเฉพาะกิจกรรมเชียร์ ประธานเชียร์ของมหาวิทยาลัยจะเป็นคนสำคัญมาก ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งที่แสวงหาพุทธปัญญาเริ่มไม่พอใจสภาพชีวิตในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีกฎเกณฑ์น่าเบื่อหน่าย ไร้เหตุผล เช่น การบังคับนักศึกษาชายปีที่ 1 ต้องผูกเนคไท ชีวิตการเรียนที่ต้องจดและท่องจำแบบนักเรียนมัธยมและรู้สึกผิดหวังที่นักศึกษาไม่แตกต่างจากเด็กวัยรุ่นที่รับการศึกษามีการเล่นการพนัน ดื่มสุราและการทะเลาะกันระหว่างคณะเนื่องจากความหลงศักดิ์ศรีคะนองของตนเองนอกจากนั้น วิทยากร เชียงกูล (2528 : 340-346) ได้วิจารณ์นักศึกษารุ่นหลัง ว่าขาดความคิดในเชิงอุดมคติที่ต้องการจะทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและเป็นธรรมขึ้น ทุกวันนี้นักศึกษาเรียนหนังสือเพื่อที่จะสอบได้และจบออกมาหางานทำเท่านั้น ในระหว่างเรียนนักศึกษาจะไม่สนใจการเรียนสนใจแต่ความสนุกสนานในกิจกรรมรับน้องใหม่ การร้องเพลงเชียร์และกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อใกล้จะถึงเวลาสอบจึงสนใจอ่านหนังสือ สิ่งเหล่านี้ทำให้นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปจะขาดความรู้ในการทำงาน เป็นบัณฑิตที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นนักศึกษาจึงควรตื่นตัวทั้งในแง่การขวนขวายหาความรู้และประสบการณ์เพื่อทำให้เป็นคนที่มีจริง สามารถทำอะไรได้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้งานและพัฒนาต่อไป

สำหรับการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณิต เศรษฐเสถียร (2528 : 265-266) กล่าวถึงความประทับใจในอดีตที่เป็นนักศึกษาด้วยกันและความสนิทสนมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เนื่องจากในระยะเริ่มต้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดทำการสอนเพียงสามคณะ จึงทำให้นักศึกษาและอาจารย์รู้จักกันเป็นอย่างดี ประการที่สองชาวเชียงใหม่มีความศรัทธาและเชื่อถือในตัวนักศึกษา ทั้งนี้เพราะนักศึกษายึดมั่นในประเพณีอันดีงามของไทยมีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย นักศึกษาทุกคนใส่แบบฟอร์มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอย่างเคร่งครัด ด้วยความศรัทธา จึงทำให้นักศึกษาได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน ประการที่สาม นักศึกษามีความร่วมมือกันอย่างพร้อมเพรียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ประการที่สี่ นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการเรียน แม้ว่านักศึกษาจะมีกิจกรรมและประเพณีต่าง ๆ มากมายในรอบปีหนึ่ง ๆ แต่นักศึกษาส่วนมากก็ไม่มีปัญหาด้านการเรียน เพราะนักศึกษาตระหนักดีว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาจะต้องแข่งขันกับผู้จบจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ

สว่างจิต ศรีระชา(2530 : 5 - 6) ได้วิจัยเรื่อง“ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น” ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยเข้าไปพักอาศัยและใช้ชีวิตอยู่ในหอพักร่วมกับนักศึกษาเป็นเวลาประมาณ 6 เดือน และรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีสังเกตและสัมภาษณ์ชีวิตนักศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่นครอบคลุม 6 ด้าน คือ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านการเมืองการปกครองและศึกษา องค์ประกอบที่มีผลต่อชีวิตนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษา ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยและเที่ยวเตร่ในเมืองขอนแก่น ชีวิตนักศึกษาด้านวัฒนธรรม และประเพณี ส่วนใหญ่วัฒนธรรมและประเพณีที่จัดขึ้นมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาใหม่ ชีวิต นักศึกษาด้านสังคม นักศึกษาส่วนใหม่ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่น ด้าน เศรษฐกิจส่วนใหญ่ใช้เงินเป็นค่าอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น ด้านการศึกษานักศึกษารุ่น ฟ้ามีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักศึกษารุ่นน้อง ด้านการเมืองการ ปกครอง การจัดกิจกรรมจะเกิดจากการเรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์เนื่องมาจากความ บกพร่องของการบริหารงานของมหาวิทยาลัย องค์ประกอบที่มีผลต่อชีวิตนักศึกษาได้แก่ สภาพมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ สภาพมหาวิทยาลัย สภาพหอพัก วัฒนธรรมและประเพณี นักศึกษา การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน การบริหารงานของมหาวิทยาลัย ลักษณะนักศึกษา ครอบครัวยุคและกลุ่มสังคมก่อนเข้ามหาวิทยาลัย สภาพสังคมสภาพการเมืองการปกครองของ ประเทศและสื่อสารมวลชน

ภาวนา ใจประสาท (2534: 170-171) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถาม การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครองพบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาชาย และหญิงมีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม 5 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันนักศึกษสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์ สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น ได้รวมเอาลักษณะของวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และลักษณะเฉพาะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าไว้ด้วยกัน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาในแต่ละชั้นปี มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปด้วย นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรม การเข้ากลุ่มเพื่อน เป็นต้น โดยได้รับอิทธิพลจากอาจารย์ รุ่นพี่และเพื่อน ๆ เป็นผู้ที่ทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงไป

คอฟแมน (Kauffmann) อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543 : 26-28) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยไว้ 6 ลักษณะ ดังนี้

1) ผู้ที่เข้ามาแสวงหาความรู้ และมุ่งมันตกลงในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเขามีความเชื่อถือในศาสตร์นั้น ๆ เขาอยากจะมีความสัมพันธ์กับชีวิตจิตใจของวิชาที่เรียน แต่มักจะผิดหวัง เพราะไม่ได้พบเช่นนั้น

2) ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม เพราะบางครั้งเมื่อเข้ามาในมหาวิทยาลัยก็เกิดความรู้สึกเหมือนคนหลงทาง การที่เข้ามาวิทยาลัยเพราะเขานึกว่าจะเป็นที่ทำให้เขาได้คลายความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับทางบ้าน พยายามคิดหาทางห่างจากบ้านเพื่อต้องการความอิสระ จึงต้องการคนที่ช่วยสนองความต้องการทางจิต หากคนที่ถูกใจเป็นเพื่อน

3) เป็นคนมีอุดมคติและใจดี แต่บางครั้งสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยก็ทำลายอุดมคตินั้นเสีย เขาอยากที่จะช่วยคนอื่น และสนใจปัญหาของสังคม ซึ่งในด้านนี้มหาวิทยาลัยจะไม่ได้นึกถึง หรือเห็นความต้องการของเขา จึงไม่ได้คอยช่วยจัดประสบการณ์ หรือเปิดโอกาสให้เขาได้ทดลองทำงานที่ใช้วิชาการที่เรียนอยู่ในห้องเรียนกับชีวิตประจำวัน

4) มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แต่เพราะว่ามีสิ่งยั่วยุรอบด้านที่ผลักดันให้หันเหทิศทางไปทางอื่น กิจกรรมต่างๆ สนุกสนานกว่า ไม่ต้องกังวลเดือดเนื้อร้อนใจ และได้รับการบีบบังคับจากการเรียน นักศึกษาบางคนอาจตั้งความหวังในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาไว้สูงมาก เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็รู้สึกเสียใจและผิดหวังมาก จึงต้องหันความสนใจไปด้านอื่น ซึ่งบางครั้งอาจจะนำไปสู่ปัญหาการเล่นการพนันและการติดยาเสพติด ซึ่งจะเป็นผลร้ายต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

5) ต้องการค้นพบตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง แต่ส่วนใหญ่จะไม่พอใจความปรารถนาและทุกสิ่งในตัวเองนัก นอกจากนี้การเรียนในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาบางประเภท ไม่ได้ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นพบความสามารถของตนเองบางครั้งทำให้นักศึกษาเข้าใจผิดว่า

ตนเองโง่มาก เพราะเพียงสาเหตุจากการสอบไล่ตกเพียง 1 วิชาเท่านั้น จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ ขึ้นมาเลย

6) มีความขัดแย้งและมีความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหาร ลักษณะของนักศึกษาในด้านนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปในบางมหาวิทยาลัยบ้าง โดยการให้นักศึกษามีตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหาร จะทำให้เขาได้รับข้อมูลข่าวสารที่ได้ย่อมมีความเที่ยงตรง และสิ่งที่ตัวแทนของเขาทำย่อมตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้

ลักษณะของนักศึกษาที่คอฟแมนเสนอนั้น เป็นการมองนักศึกษาในภาพรวมทั้งหมด หากจะพิจารณาลักษณะนักศึกษาตามชั้นปี จะพบว่า

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัยเพื่อหวังความสำเร็จในเชิงวิชาการ ต้องการเข้าใจตนเอง แสวงหาเอกลักษณ์และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกทั่วไปของนักศึกษาคือมีความรู้สึกกังวลกันระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่นักศึกษามักจะไม่พอใจมหาวิทยาลัย บางกรณีนักศึกษาจะมีความเบื่อและรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะเกิดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง ตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ทางออกของนักศึกษาคือ การริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้นมาเป็นวัฒนธรรมกลุ่มเพื่อน (Peer Culture)

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาจะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะในลักษณะที่สูงมาก นักศึกษาจะมีความคิดเห็น ค่านิยมในแนวทางเดียวกัน ทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แต่ก็มึลักษณะที่คล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ มีความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาพวกนี้มีความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย จะเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา (Student Culture) รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยกัน สนใจเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะชีวิตหลังการเรียนจบแล้ว (ทองเรียน อมรัชกุล, 2525: 39)

หากพิจารณาลักษณะนักศึกษากับการเรียนการสอน จะพบว่านักศึกษามีพื้นฐานของเศรษฐกิจและสังคมสูงกว่าคนทั่วไป มีอุดมคติและความสำนึกต่อสังคมและส่วนรวมสูง ไม่นิยมการชู้บังคับ ในขณะที่แสวงหาความมีอิสระเสรี นักศึกษาก็ยังผูกพันกับอาจารย์และสถาบันของตน ประสิทธิภาพในการเรียนขึ้นอยู่กับความสนใจ ความตั้งใจและการปรับตัวของนักศึกษา

การเรียนรู้นักศึกษาจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม แต่ละชั้น แต่ละสาขา มีแบบ การเรียน ความสนใจและค่านิยมที่ต่างกัน

ประเภทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

นักศึกษาแต่ละคนที่เข้ามาใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยจะมีความแตกต่างกันทั้งลักษณะ บุคลิกภาพ อารมณ์ ความสามารถทางสติปัญญา และความมุ่งมั่นในการเข้าศึกษา จึงได้มี ผู้ศึกษาจัดประเภทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในหลายรูปแบบ ดังนี้

Clark and Trow (อ้างถึงใน พรพนา อรรถนโรจน์, 2528 : 20 - 21) ได้จัดแบ่ง นักศึกษาโดยใช้เกณฑ์องค์ประกอบ ความคิดอ่านทางปัญญา และการแสดงออกที่มีต่อ มหาวิทยาลัยได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

1. พวกบทบาททางวิชาการ (Academic) นักศึกษาประเภทนี้เป็นพวกที่ขยันหมั่นอยู่กับ วิชาการ และชอบเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ชอบทำงานหนัก ได้รับความสำเร็จในทางวิชาการ มีเกรดเฉลี่ยสูง เมื่ออยู่นอกห้องเรียนมักพูดคุยถึงแต่เรื่องเกี่ยวกับ วิชาการเป็นประจำ โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว นักศึกษาประเภทนี้คือการได้เข้าศึกษาต่อในระดับ ปริญญาตรีที่สูงขึ้นไป

2. พวกบทบาทที่ผิดแผกไปจากเกณฑ์ปกติ (Non-Conformist) นักศึกษาประเภทนี้เป็น ผู้มีความคิดอ่านในเชิงวิชาการและสติปัญญาดี แต่มักไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องของทางมหาวิทยาลัย โดยทั่วแล้วนักศึกษาประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะแสวงหาสิ่งที่มีความหมายเฉพาะต่อชีวิตของตน เท่านั้น มีความสนใจในเรื่องการประกอบอาชีพเพียงเล็กน้อย และไม่ชอบร่วมกิจกรรม นักศึกษา ลักษณะเด่นของนักศึกษาประเภทนี้คือ การแสดงความก้าวร้าว ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับการบริหารมหาวิทยาลัย นักศึกษา ประเภทนี้จะไม่ให้ความร่วมมือกับกิจการของทางมหาวิทยาลัย มักจะไม่ชอบวุ่นวายกับครู อาจารย์ กล่าวโดยสรุป นักศึกษาประเภทนี้ชอบใช้ชีวิตในแบบฉบับของตนเอง มุ่งเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของตนเอง เช่น พวกฮิปปี พวกชอบใช้ชีวิตสนุกสนาน พวกชอบเล่นการเมือง พวกวางเฉย เป็นพวกนักศึกษาที่มีลักษณะแปลกไม่เหมือนนักศึกษาทั่วไป

3. พวกบทบาทแบบชีวิตมหาวิทยาลัย (Collegiate) นักศึกษาประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็น พวกที่จงรักภักดีต่อมหาวิทยาลัย และปฏิบัติตนสอดคล้องกับความต้องการของทาง มหาวิทยาลัย นักศึกษาประเภทนี้จะไม่หมกมุ่นในวิชาการมากนัก แต่จะนิยมใช้ชีวิตในสังคม

อย่างมีความสุข ชอบเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษนอกหลักสูตรทุกอย่าง ชอบอยู่เป็นกลุ่ม มีเพื่อนมาก ในมหาวิทยาลัย

4. พวกบทบาทแบบวิชาชีพ (Vocational) นักศึกษาประเภทนี้ โดยปกติแล้วไม่ชอบด้านวิชาการ ซึ่งต้องใช้สติปัญญามาก และไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย แต่ นักศึกษาประเภทนี้ยอมรับว่า การศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นการฝึกฝนทางอาชีพอย่างแท้จริง นักศึกษาประเภทนี้จะไม่สนใจในการออกความเห็นหรือการเรียนรู้อื่นๆในเชิงวิชาการ ตลอดจนกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมนอกหลักสูตร กล่าวโดยสรุป นักศึกษาประเภทนี้มุ่งฝึกฝนตนเองเพื่อจะได้มีความชำนาญในการที่จะได้ออกไปประกอบอาชีพให้ได้ผลดี

Schumer and Stanfield (อ้างถึงใน ศิริพันธุ์ บำรุงทรัพย์, 2539: 19 – 20) ได้แบ่งประเภทของนักศึกษาตามแนวบทบาทออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. แนวบทบาททางวิชาการและการเป็นนักศึกษา (Academic and Scholarly Role Orientation) นักศึกษาจะสนใจแต่เรื่องที่เป็นสาระความรู้อย่างเป็นทางการในวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบัน

2. แนวบทบาทในการใช้สติปัญญา (Intellectual Role Orientation) นักศึกษาจะเน้นในเรื่องของโลกและศิลปะและปรัชญาหรือแนวคิด ไม่เน้นโครงสร้างทางวิชาการของสถาบันและวิชาเรียนในสถาบัน

3. แนวบทบาทการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเต็มที่ (Consummatory Collegiate Role Orientation) นักศึกษาจะสนใจในกิจกรรมทางสังคมที่เขามองว่าเป็นกิจกรรมที่สนุก

4. แนวบทบาทในการนำประสบการณ์จากการทำกิจกรรมในสถาบันไปใช้ประโยชน์ (Instrumental Collegiate Role Orientation) นักศึกษาต้องการมีบทบาทในฐานะผู้นำ ผู้บริหาร องค์กรและทำงานเพื่อสร้างสมประสบการณ์ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

5. แนวบทบาทที่ยึดถือระบบกรีก (Orientation to Greek-Letter System) เป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ มีตระกูลดี เมื่อมาเรียนก็มาอยู่รวมกันในสถานที่พักที่มีกลุ่มนักศึกษาลักษณะเดียวกัน มีกฎระเบียบ มีผู้คอยดูแลพฤติกรรมของนักศึกษาประเภทนี้อยู่รวมกันในแนวบทบาทในการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเต็มที่และแนวบทบาทในการนำประสบการณ์จากการทำกิจกรรมในสถาบันไปใช้ประโยชน์

6. แนวบทบาทในการฝึกฝนเพื่อการประกอบอาชีพ (General Vocational Role Orientation) นักศึกษาจะมุ่งเน้นทักษะและความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาที่ลงทะเลเบียน ที่เห็นว่ามีประโยชน์ในการทำงานในอนาคต

7. แนวบทบาทในการพัฒนาสังคม (Social Development Role Orientation) นักศึกษา จะสนใจในการพัฒนาตนเอง โดยการพบปะบุคคลจำนวนมากและชอบช่วยเหลือคนอื่น

8. แนวบทบาทที่ทำพอบเป็นพิธี (Ritualistic Role Orientation) นักศึกษามีแนวโน้มใน การอยู่บ้านมากกว่าสถาบัน ต้องการที่จะทำอะไรคนเดียว อยู่เฉย ๆ ไม่ต้องทำอะไร ไม่สนใจ วิชาการหรือสภาพแวดล้อมของสถาบัน

Newcomb and others (อ้างถึงใน ทองเรียน อมรัชกุล, 2525:36) ได้ทำการจำแนก ประเภทของนักศึกษาออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ศักษิต (Scholars) เป็นนักศึกษาที่มีความเป็นเอกัตบุคลลต่ำ แต่มีสติปัญญาสูงไม่ กล้าทำอะไร ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีเพื่อนฝูงน้อย ฉลาด เขาอาจจะมีความเชื่อมั่นว่า มี ความเก่งแต่ไม่กล้าแสดงออก คนอื่นมองว่าเป็นคนที่มุ่งมั่นเอาแต่วิชาการ เป็นคนมีเหตุผล รู้จัก การวิเคราะห์ ชอบวิเคราะห์คนแต่ไม่ยอมรับอะไรง่าย ๆ

2. บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Individualists) เป็นนักศึกษาที่มีความเป็น ตัวของตัวเองฉลาด สติปัญญาสูง มองตนเองว่ามีสติปัญญา มีทุกสิ่งทุกอย่างเหนือนักศึกษาคน อื่น ทำตามความพอใจของตนโดยไม่คำนึงว่าเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือไม่ มีศิลปะ มี จินตนาการสูง มีความคิดอิสระ อุทิศตนเพื่อการเป็นผู้มีความคิดอิสระและเพื่อการเป็นผู้มี ความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

3. พวกไม่มีระบบระเบียบ (The Wild Ones) เป็นนักศึกษาที่มีความเป็นตัวของตัวเอง สูง ไม่ค่อยฉลาด แต่งตัวไม่เรียบร้อย เช่น พวกฮิปปี เป็นคนที่เสื่อมโทรม ทำอะไรตามความ พพอใจ ไม่สนใจงานด้านวิชาการ สนใจแต่ความสนุกสนาน งานรื่นเริง ทำตัวเองให้เด่นอยู่ เสมอ ไม่มีระเบียบวินัย

4. พวกฝักใฝ่ในการเมือง (Political Activist) เป็นนักศึกษาที่ชอบยุ่งการเมือง มี วิจารณ์ญาณของการเมือง เป็นนักปฏิรูป (Civil-Mind Reformist) ไม่ว่าจะเป็นการเมืองในระดับ มหาวิทยาลัยหรือระดับประเทศ สนใจในงานสาธารณประโยชน์

5. กลุ่มสังคม (The Social Group) เป็นนักศึกษาที่มีความเป็นตัวของตัวเองต่ำ สติปัญญาต่ำ สนใจเฉพาะเรื่องของสังคม เรื่องสนุกสนาน ไม่สนใจงานวิชาการ มีนัดกับเพื่อน ต่างเพศเสมอ

6. ผู้นำ (Leaders) เป็นนักศึกษาที่สนใจในเรื่องการบริหารของมหาวิทยาลัยที่ตนเองศึกษาอยู่ ต้องการที่จะมีตำแหน่งเป็นกรรมการของกลุ่มต่าง ๆ ในสถาบัน ทำตนเป็นผู้รอบรู้และเจ้ากี้เจ้าการในกิจการต่าง ๆ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524: 62) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยลักษณะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศตามสาขาวิชา ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีลักษณะคือ ภาษาดี ค่านิยมทางสุนทรียศาสตร์สูง เหตุผลเฉียบขาด รุนแรงแต่เจ้าอารมณ์ มีบุคลิกภาพไม่แน่นอนและไม่ค่อยมีเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือทฤษฎีต่าง ๆ

2. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางด้านคำนวณสูง มีอารมณ์มั่นคง ทิศทางสังคมค่อนข้างไปทางอนุรักษนิยมเพราะมีระเบียบแบบแผน แต่ความคิดทางการเมืองสังคมและเศรษฐกิจสูง

3. นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ มักจะไม่ค่อยมักใหญ่ใฝ่สูง ใจค่อนข้างคับแคบ คุณค่าทางศาสนาค่อนข้างต่ำ แต่เฉียบคมเจ้าปัญญาและสนใจในการเมืองเศรษฐกิจสูง

การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษา เป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตกำลังคนในระดับที่ต้องใช้สมองและความสามารถพิเศษเพื่อพัฒนาประเทศแต่สถาบันอุดมศึกษาก็มีอาจที่จะมุ่งเน้นแต่เฉพาะการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนเท่านั้น สถาบันอุดมศึกษาสมควรต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคนอีกด้วย การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะช่วงของการศึกษาจะครอบคลุมตั้งแต่เริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่และช่วงของการพัฒนาการเป็นผู้ใหญ่จนถึงช่วงที่เป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มที่ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524 : 39) บุคคลในวัยนี้มักจะมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะเดียวกันก็มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพื่อฝัน และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือในทางจิตวิทยา บุคคลในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเองโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นมีความหลากหลายแตกต่างกัน ดังนั้นหากอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา ความรู้ดังกล่าวก็จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการเรียนการสอน ในการทำความรู้จักหรือศึกษาเกี่ยวกับนิสิตศึกษานั้น (พรชูลี อาชาวำรุง บรรณาธิการ. 2525 : 194) กล่าวว่า โดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายหลัก 3 ประการคือ

1. ศึกษาเพื่อเป็นผู้รู้เกี่ยวกับนิสิต เป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้เกี่ยวกับนิสิตในทุกด้าน
2. ศึกษาเพื่อเป็นผู้จัดบริการให้กับนิสิตนักศึกษา เป็นการนำความรู้เกี่ยวกับนิสิต กิจกรรมนิสิตนักศึกษา รวมทั้งบริการอื่น ๆ ไปใช้ประโยชน์ เช่น การให้คำปรึกษา การให้ทุน
3. ศึกษาเพื่อเป็นผู้สอนนิสิตนักศึกษาที่ดี เป็นการรู้จักและเข้าใจนิสิตนักศึกษา เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ไพฑูริย์ สินลารัตน์ บรรณาธิการ (2524) ได้การกล่าวถึงลักษณะพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในด้านเสรีและจิตวิทยาว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายคือ มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเองได้ มีสติปัญญาฉลาดและฉลาดปานกลาง มีนิสัยอยากรู้อยากเห็น ชอบการมีส่วนร่วมของการร่วมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน ส่วนการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพมักเป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิสำเนา เป็นต้น การปรับตัวเป็นไปตามค่านิยมที่ดีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม มีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยและสังคมในทางที่ดีเป็นส่วนใหญ่ การที่ได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ยังเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลให้นิสิตนักศึกษามีความตั้งใจ ตื่นเต้น ตื่นตาตื่นใจ และมักจะมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น ส่วนในด้านคุณธรรม จริยธรรม นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ยึดถือคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานของสังคมสูงพอสมควร ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่น ๆ (2527 : 28 – 2) กล่าวว่า นิสิตนักศึกษามีลักษณะพิเศษ คือ มีความกระตือรือร้นสนใจในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ จนทนไม่ได้กับความไม่ถูกต้อง หรือความไม่ยุติธรรมในสังคมชีวิตของนิสิตนักศึกษาจะเป็นอิสระที่จะคิดและแสดงออก ดังนั้นจึงทนไม่ได้กับข้อผิดพลาดของผู้ใหญ่ การดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ล่าช้า สภาพความขัดแย้งและข้อบกพร่องในสังคมต่าง ๆ จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นทำให้ต้องการต่อสู้เพื่อเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2524 : 20) ที่กล่าวว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสนใจในทุกด้านและมีความอยากรู้อยากเห็นกระหายใคร่รู้ใคร่เรียน (Curiosity) ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญในประเทศอุตสาหกรรม นักศึกษามักจะคำนึงถึงแต่ความสุขสบายทางครอบครัว ความสมบูรณ์ทางวัตถุ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนานักศึกษามักต้องการทำบางสิ่งบางอย่างให้กับประเทศ เช่น การแก้ปัญหาความยากจนหรือการยกมาตรฐานของชีวิต

ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

ด้านการศึกษา

การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ภายในระยะเวลาสั้นที่สุด ในที่นี้คือ ความเป็นอิสระของนักศึกษาในการดูแลตนเองในด้านการเรียน เพราะในมหาวิทยาลัยนั้นแม้จะมีการบรรยายในห้องเรียนแต่ก็ไม่มีกำกับการบังคับ การศึกษาในระดับนี้ อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษามีอิสรภาพอย่างไม่มีขอบเขต เห็นได้ชัดว่ามีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาหรือสำเร็จล่าช้ากว่ากำหนด (อดุลย์ วิริยเวชกุล. 2529 : 385) ซึ่งไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2524 : 37) ได้ให้ทัศนะว่าการเรียนการสอนเป็นระบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนด้วยตนเองและผู้เรียนกับสภาวะแวดล้อมอื่น ๆ องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนคือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนจะดำเนินการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี โคแกน (Cogan. 1975: 135-139) กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นักศึกษาก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้นและลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ก็จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่น ๆ (2527: 130 - 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน

ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน ใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่ายปัญหาของนักศึกษา คือ เกียจคร้าน ง่วงนอน และขาดสมาธิ

โรไมน์ (Romine. 1954: 139 –143) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี มีดังนี้คือ

1. บุคลิกภาพของผู้สอน ผู้สอนควรมีความกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความสนใจที่จะสอนและเป็นกันเองกับผู้เรียน
2. การเตรียมการสอน ผู้สอนควรเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งแจ้งให้ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ
3. การเสนอเนื้อหา ครูควรอธิบายชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด สามารถใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย
4. การประเมินผล ผู้สอนควรประเมินผลเป็นขั้น ๆ เพื่อเสริมแรงทางการเรียน เช่นแจ้งให้ผู้เรียนทราบผลการสอบโดยเร็วและให้กำลังใจผู้เรียน การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและประเมินตนเองเสมอ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านการศึกษามีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิต โดยนิสิตจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนกับผู้สอนและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้เรียน ผู้สอนเป็นสำคัญผู้สอนเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะบรรยากาศการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะเป็นไปในแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอน คุณลักษณะของผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพมีหลายประการ เช่น มีความรู้ในเรื่องที่จะสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนมีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียน

ด้านสังคม

สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกันเพื่อน สังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางความรู้ ทัศนคติบุคลิกภาพและคุณธรรมของนักศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ของนักศึกษามี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา (ไพฑูริย์สินลาร์ตัน. 2514 : 34)

1. ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก อารมณ์และอาวูโสเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้

ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะสูญหายและถูกทำลายโดยง่าย เพราะไม่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลและหลักการ

2. ความสัมพันธ์ทางปัญญา อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและสติปัญญาเป็นเครื่อง เชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดด้านการตัดสินใจพิจารณาใด ๆ ก็อาศัยเหตุผล หลักการ และความรู้สึกเป็นหลัก คนที่มี เหตุผลดีมีหลักการดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ การอภิปราย การพูดคุย ถกเถียง การประชุมสัมมนาในเรื่องวิชาความรู้ ความสัมพันธ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นและดำเนินไป ด้วยดีอย่างเหมาะสมในมหาวิทยาลัยและเป็นความสัมพันธ์ที่มีความยั่งยืน มากกว่า ความสัมพันธ์ทางอารมณ์เพราะตั้งอยู่บนรากฐานของปัญญาและเหตุผล

นอกจากนี้ เลิศพร ภาระสกุล (2516 : 2 - 4) กล่าวว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนใน สถาบันการศึกษาไทยมีอิทธิพลในเรื่องค่านิยม รักความสะอาดสบายรักสนุกไม่เคร่งเครียด ค่านิยมเหล่านี้เรียกว่า ค่านิยมที่ต่อต้านปัญญารธรรม แสดงออกให้เห็นโดยที่นักศึกษาไทยไม่ ค่อยหมกมุ่นในตำรา ดังที่ บุปผา การ์เวท (2527: 66 - 69) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษาส่วนมากจะ เลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็นและลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษามีอิสระ ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศสูง และคบกันอย่างอิสระ ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่เพศสัมพันธ์ ได้มาก มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เลือกคบเพื่อนเพศเดียวกันในทำนองชู้สาว ซึ่งเป็น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคม เมื่อจำแนกตามเพศ นักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม สังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิฐานะต่างกันจะมี ทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สภาพแวดล้อมทางด้านกลุ่มเพื่อน (Peer Group) มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อนิสิต ในมหาวิทยาลัยมาก เพราะนิสิตแต่ละคนจะต้องมีการติดต่อกับเพื่อนนิสิตด้วยกันเป็นจำนวน มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตเหล่านี้ อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน ดังที่ นิวคอมบ์ (Newcomb. 1965: 79) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลกับนิสิตในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านทัศนคติ ทักษะ ความสามารถและบุคลิกภาพของนิสิต และเป็นกลุ่มที่ก่อให้เกิดอิทธิพลภายนอกที่มีความสำคัญ มากที่สุดต่อนิสิตในมหาวิทยาลัย

ฟีลด์แมน และนิวคอมบ์ (Feldman and Newcomb. 1973: 78) ได้สรุปความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนิสิตไว้ว่า เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไป ซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์และชั้นเรียน เพื่อนร่วมกลุ่มสามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาการได้ กลุ่มเพื่อนสามารถช่วยทำให้นิสิตมีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้นและเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ในการฝึกการเข้าสังคมแก่นิสิตและช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลในการช่วยเหลือกันในระหว่างการทำงานได้

เดียนจิตต์ จิตต์อาร์ (อ้างถึงใน อติศร พงษ์ศรี, 2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการคบเพื่อนของนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตหญิงส่วนใหญ่นิยมคบเพื่อนที่มีลักษณะตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ เพื่อนที่มีความประพฤติดี เพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือดี เพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน เพื่อนที่เรียนดีและเพื่อนที่มีฐานะดี นิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร จะคบเพื่อนที่มีลักษณะต่างจากนิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในภูมิภาค นิสิตหญิงส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดจากการคบเพื่อนต่างเพศน้อยกว่าที่เกิดจากการคบเพื่อนเพศเดียวกัน การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในสวนกลางของ จุฑาภา อติศร (อ้างถึงใน อติศร พงษ์ศรี, 2546) พบว่าความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนมีผลต่อการเรียนการสอน บุคลิกภาพและนิสัยที่ติงามของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์บางท่านไม่มีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษาขาดความสนใจซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะได้รับคำแนะนำในการวางตัว การคบเพื่อนและความร่วมมือในการทำงาน

บุญนาค คุ่มภัย (2522: 44 – 45) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครู วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาต้องการมีเพื่อนที่สนิทที่สามารถปรึกษาทุกสิ่งทุกอย่างได้ ต้องการเป็นที่ชอบพอของเพื่อนทุกคนและต้องการเป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี เพราะจะทำให้เข้ากับเพื่อนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานะ วีระไพบุลย์ (อ้างใน อติศร พงษ์ศรี : 2546) พบว่า สาเหตุที่วัยรุ่นปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง เพราะเห็นว่าโก้ดี สะดวกสบายทำไปตามความนิยม กลัวเพื่อนว่าไม่ทันสมัย เข้าหุ่มพวกไม่ได้ ส่วนสาเหตุของการสูบบุหรี่เพราะถูกเพื่อนชักจูงและเห็นว่าโก้ นอกจากนี้ อรุณ เชาวนาศรัย (2514: 16 – 20) ได้ศึกษาสภาพการติดยาเสพติดในประเทศไทย พบว่า ผู้เสพติดร้อยละ 40 เป็นพวกที่ถูกชักจูงจากเพื่อน คนที่ติดยาเสพติดนาน ๆ จะพยายามหาสมาชิกใหม่ โดยพยายามชักจูงให้มาใช้ยาเสพติดโดยที่ตนเองเป็นผู้บอกที่ซื้อให้แล้วขอส่วนแบ่ง

จากผลการวิจัยของ ดีคอสเตอร์ (Decoster. 1971: 187) พบว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนมากจะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนน้อย แอสติน (Astin. 1984: 187) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษานิยมเลือกสาขาวิชาและอาชีพคล้ายตามกลุ่มเพื่อน นักศึกษาจะตัดสินใจเลือกวิชาหรือเปลี่ยนแปลงการเลือกวิชาขึ้นอยู่กับจำนวนเพื่อนที่เลือกสาขาวิชาเดียวกันสูง โดยเฉพาะสาขาวิชาวิศวกรรม การสอนกฎหมายและธุรกิจ แคนเทล (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี : 2546) ได้ศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้รับอิทธิพลจากเพื่อน โรเจอร์ (Roger. 1960 : 255) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา พบว่าเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ดังนั้นการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมหรือการแสดงออกถึงความต้องการของนักศึกษานั้นกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่จะนำไปในทางดีหรือในทางเสียก็ได้

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี : 2546) ได้กล่าวถึงปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงาน จะช่วยให้เกิดปฏิกริยาตอบสนองระหว่างกัน ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

จินตนา ยูพันธ์ (2527 : 61) ให้ความเห็นไว้ว่า กลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัว หรือจัดกลุ่มกันของนิสิต ซึ่งจะเห็นได้จากพฤติกรรมของกลุ่มที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของนิสิต การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่ม จุดมุ่งหมายของกลุ่ม และปทัสสถานของกลุ่มอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะของกลุ่มนี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย

วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 78) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ผลการศึกษาสรุปข้อคิดเห็นหรือเหตุผลของนักศึกษาได้ดังนี้ การพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้อื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยครูควรดำเนินการเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ ส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของสังคมกลุ่มเพื่อนจัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษาที่ประสบปัญหาในการใช้เวลาไม่ถูกต้อง เนื่องจากกิจกรรมนอกหลักสูตรในหลายมหาวิทยาลัยไม่สามารถที่จะช่วยให้นักศึกษาใหม่ที่เข้าสู่มหาวิทยาลัยได้พัฒนาความสามารถหรือทักษะของตนเอง ขณะเดียวกันอาจารย์ในมหาวิทยาลัยขาดความกระตือรือร้นที่จะช่วยชี้แนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา การใช้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจึงไม่ได้รับประโยชน์เต็มที่ คงดำเนินชีวิตตามแบบอย่างกันมาเรื่อย ๆ (ประสาร ไตรรัตน์วรกุล. 2517: 34)

พรชูลี อาชวอำรุง (2525 : 203 – 221) กล่าวถึงผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2521 ได้สรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประเภทขอขอบเขตของกิจกรรมในปี พ.ศ. 2522 ผลการสัมมนานับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 1.1 เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
 - 1.2 เพื่อสนับสนุนนิสิตนักศึกษาให้มีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษา
 - 1.3 เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีสุนทรียภาพในศิลปะ ด้านต่าง ๆ อันไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดี
2. ด้านกีฬา กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 2.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัยและการพัฒนาตนเอง
 - 2.2 เพื่อยกมาตรฐานการกีฬาให้สูงขึ้น
 - 2.3 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทักษะในด้านกีฬา
3. ด้านวิชาการ กิจกรรมที่จัดขึ้นในด้านนี้
 - 3.1 เพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการอันควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระทางการคิด และต้องอยู่ในขอบเขตโดยให้มีความสมดุลในด้านความคิดแง่ต่าง ๆ โดยสมบูรณ์
4. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมในด้านนี้อยู่ในขอบเขต
 - 4.1 ให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาในการพัฒนาตนเองให้พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม
 - 4.2 ให้นิสิตนักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - 4.3 ปลุกฝังให้นิสิตนักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้อง มีต่อสังคมอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

4.4 ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อหมู่คณะ และประเทศชาติ

การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญคือ นิสิตนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้จัดทำกิจกรรม อาจารย์ในฐานะผู้ให้คำปรึกษาและผู้สนับสนุน สังคมสถาบันการศึกษาในฐานะผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม กิจกรรมนิสิตนักศึกษาแต่ละประเภท ได้รับความนิยม การเข้าร่วมกิจกรรมมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท ขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษา คณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาและภาวะสังคม รวมทั้งปรัชญาการศึกษาด้วย

แอสติน (Astin. 1984 : 1 – 10) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาในสหรัฐอเมริกาพบว่า พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า กินยานอนหลับและสิ่งเสพติด จะพบในนักศึกษาที่เริ่มเข้าสู่มหาวิทยาลัย และจะเพิ่มขึ้นตามกาลเวลาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมหรือการแสดงออกถึงความต้องการของนักศึกษานั้นกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่จะนำไปทางที่ดีหรือทางเสียก็ได้

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521 : 40) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปะ ดนตรี การพูดและการพิมพ์ ส่งเสริมวิชาชีพ กิจกรรม

สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

ไรอัน (Ryans. 1960 : 278 – 284) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของอาจารย์ที่ดีอย่างหนึ่งคือการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา เช่น มีความเข้าใจนักศึกษา แสดงความเป็นเพื่อนช่วยเหลือปัญหาส่วนตัว เช่นเดียวกับปัญหาการเรียน ยกย่องชมเชยนักศึกษาที่ทำงานดี ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของนักศึกษา ส่งเสริมและให้กำลังใจนักศึกษา เป็นต้น เช่นเดียวกับที่ เบค (Beck. 1970 : 11) พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการให้ผู้สอนมีเมตตาริจิต และให้ความอบอุ่น ถ้าผู้สอนตอบสนองความต้องการนั้นแล้วจะทำให้ผู้เรียนรับรู้ผู้สอนไปในทางที่ดี มีกำลังใจและได้รับความสำเร็จในการเรียน

ประดิพันธ์ อุปรมัย (อ้างใน อติศร พงษ์ศรี : 2546) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน สรุปได้ 4 ประการ คือ

1. บุคลิกภาพบางประการของครู มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่างหน้าตา และการแต่งกาย มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขันและบทบาทในฐานะผู้นำของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุล (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี : 2546) กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้นการเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและต่อนักเรียน เป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนมักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนานกระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเองก็จะมีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย ดังที่ วิจิตร ศรีสะอาด (2528 : 35) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตจะเป็นพื้นฐานของสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่ดีเท่าที่ควร จะทำให้ประสิทธิภาพในการสอนด้อยลง

4. ครูรู้จักใช้แรงเสริมที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงใจเหมาะสมกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุดแต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524 : 57) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน ควรเพิ่มความเป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับนิสิตโดยอาจารย์ผู้สอนควรลดบทบาทความเคร่งเครียดลงบ้าง และแสดงความเป็นกันเองกับนิสิตโดยพูดคุยกันบ้างหรือพบปะกันนอกชั้นเรียนบ้าง เป็นการทำลายกำแพงน้ำแข็งระหว่างอาจารย์กับศิษย์ความเป็นกันเองนี้ทำให้นิสิตเกิดความเข้าใจผู้สอน และมีมูลเหตุจูงใจให้สนใจเรียนวิชานั้น ๆ เพิ่มขึ้น

จินตนา มาพวง (2520 : 20) ได้ทำการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ประกอบด้วยตัวแปรต่างๆ ความเป็นกันเองต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน การให้

เกียรติคุณ การพยายามส่งเสริมให้นิสิตเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง การยินดีกับนิสิตด้วยความจริงใจ การทำตัวเสมอต้นเสมอปลาย การมีความรู้สึกที่ดีต่อนิสิตตั้งแต่แรกสอน การให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร การชมและวิจารณ์ผลงานของนิสิตอย่างยุติธรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

จริยา สิงคณิภา (2520 : 95) ได้วิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ คือการให้ความช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนิสิตเสมอ มีทัศนคติที่ดีต่อนิสิต ส่งเสริมและยอมรับความคิดเห็นของนิสิต มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา

พรชูลี อาชวบำรุง (2525 : 232) พบว่า ความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตเป็นพื้นฐานของสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตไม่ดีเท่าที่ควรจะทำให้ประสิทธิภาพการสอนด้วยลง

จากเอกสารและงานวิจัยสัมพันธ์ภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์ สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์ มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตร ส่งผลให้ผู้เรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนและสามารถทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำให้การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตเป็นไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงคาดว่าสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์อาจจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยด้านสังคม ได้แก่ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน การคบเพื่อนต่างเพศ การใช้เวลาว่าง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและอาจารย์ มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย หากนิสิตมีความสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ ในลักษณะที่ดีจะส่งผลทำให้นิสิตสามารถพัฒนาบุคลิกภาพทัศนคติต่อตนเองและการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัยไปในทางที่ดี

ด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาในมหาวิทยาลัยนักศึกษาจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าโดยสารรถประจำทาง ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าบริการในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาในระหว่างที่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย ดังที่ คุณศรี สูงสถิตานนท์ (2518 : 46 - 54) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่า นิสิตสาขาเภสัชศาสตร์จะใช้จ่ายเงินส่วนตัวมากที่สุด ส่วนนิสิตสาขานิติศาสตร์ จะใช้จ่ายเงินส่วนตัวน้อยที่สุด นิสิตชายใช้จ่ายเงินส่วนตัวในเรื่อง ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุง การศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สูงกว่านิสิตหญิง ส่วนค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า นิสิตหญิงใช้จ่าย ส่วนตัวสูงกว่านิสิตชายและพบว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้จ่ายเงิน ส่วนตัวต่ำกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด ทำนองเดียวกับที่ เฉียบ ไทยยิ่ง (2520 : 106 – 107) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัด มหาสารคาม พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย อาหาร แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย อาหาร การ เดินทาง อุปกรณ์การศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แตกต่างกัน ซึ่งสว่างจิต ศรีระชา (2530: 170 – 171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นในด้านเศรษฐกิจพบว่า นักศึกษาใช้ จ่ายเงินสำหรับชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันตามรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง นักศึกษาจะใช้ จ่ายเงินเป็นค่าอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ นอกจากนั้นเป็นค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่ ค่าสังคมนในกลุ่มเพื่อนและค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

เพอร์ลแมน (Perlman. 1973: 13 – 15) ได้อธิบายว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 2 อย่าง คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง เป็นค่าใช้จ่ายหรือลงทุนไปจริง เพื่อการศึกษาประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย 2 อย่าง คือ

1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคม เป็นค่าใช้จ่ายที่สังคมลงทุนให้กับการศึกษา ได้แก่ ค่าจ้างครู ค่าอุปกรณ์ ค่าที่ดิน ค่าอาหาร ซึ่งทางสถาบันการศึกษาอาจได้รับจัดสรร จากเงินงบประมาณ เงินภาษี หรือเงินบริจาคอื่น ๆ

1.2 ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนตัว เป็นค่าใช้จ่ายที่แต่ละคนลงทุน เพื่อที่จะได้รับการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียนและอื่น ๆ

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม เป็นรายได้ที่เสียไป เนื่องจากการที่บุคคลใช้เวลามาเรียนหนังสือ แทนที่จะไปทำงาน ยังทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ เรียกว่า ค่าเสียโอกาส

นอกจากนี้ ซีฮาน (Sheehan. 1973 : 31) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการลงทุนทาง การศึกษา ออกเป็น 2 ประการ คือ

1. การลงทุนของสังคม หมายถึง การลงทุนที่รัฐจ่ายไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. การลงทุนส่วนตัว หมายถึง การลงทุนที่ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้ การศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของนิสิตเกี่ยวกับการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเข้าสังคมในกลุ่มเพื่อนและการหารายได้พิเศษด้วยตนเองมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย

เพศ

Wortington and Grant. (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี : 2546) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยยูทาห์ พบว่า ตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี คือ เพศ

สุวิทย์ สมานมิตร (2515: 94 – 96) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาเฉพาะกรณีผล การศึกษา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาชาย

อวยชัย วยสุวรรณ (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี : 2546) ศึกษาการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พบว่าเพศเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ ถาวรจักร์ (2525: 26 - 27) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3

ชั้นปีที่ศึกษา

ส่วนในเรื่องของระดับชั้นปีมีผู้ค้นพบว่า เมื่อนักศึกษาเรียนอยู่ชั้นปีสูงขึ้น นักศึกษาจะสามารถปรับตัว เรียนรู้และแสวงหาวิธีปฏิบัติหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตน เพื่อให้ตนเองเกิดความรู้สึกมั่นคงและพึงพอใจ (จินตนา ยูพันธ์. 2527: 122 – 135) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ประνομ แสงจันทร์ (2529: 159) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปี 4 มี

ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพอพยาบาลอยู่ในระดับสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีรองลงมา นั่นก็แสดงว่าชั้นปีที่ศึกษาน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา ผู้เรียนที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่สูง ย่อมมีวิวุฒิและวุฒิภาวะมากกว่าผู้เรียนในระดับชั้นปีที่ต่ำกว่า เนื่องจากมีการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมการเรียนและด้านต่าง ๆ รวมทั้งค้นพบวิธีการเรียนรู้ที่จะทำให้ตนเองเกิดความเชื่อมั่นและยอมรับความมีคุณค่าภายในตนเอง (จินตนา ยูพันธ์. 2527; นฤมล เกื่อนมา. 2539: 29) จากผลการวิจัยของ ดวงนฤมล ประชัญคดี และ มาริษศักร์ กัลล์ประวิทย์ (2530 : 291) เกี่ยวกับคุณภาพและปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพบัณฑิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เมื่อนิสิตอยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น หากมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนของคณะจะช่วยให้นิสิตมีความสนใจใฝ่หาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เชื่อมมั่นในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความรับผิดชอบมากขึ้น ในขณะที่การศึกษาของ นฤมล เกื่อนมา (2539: 93) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับระดับชั้นปี

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงมักให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษาแก่บุตร เพราะจะมีความคุ้นเคยกับวิธีการศึกษา สามารถช่วยแนะนำวิธีการเรียนและความรู้ทางด้านวิชาการ นอกจากนั้นผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิมักจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี ส่งผลให้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่ดี สามารถช่วยเหลือและส่งเสริมด้านเงินทุนในการเรียนแก่นิสิตได้มาก นิสิตจึงมีความพร้อมและสามารถใช้เงินเพื่อสนับสนุนการเรียนได้อย่างเต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน (ยุวดี บุญยศรีสวัสดิ์. 2529: 155) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วันชัย ดนัยตโมนุท (2536: 84) ที่พบว่าบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมุ่งหวังที่จะให้บุตรของตน มีการศึกษาสูงเช่นเดียวกับตน รวมทั้งมีวิธีการศึกษา มีทักษะในการสอนและแนะนำวิธีการเรียนแก่บุตรได้

จากการศึกษาเอกสารทางการศึกษา จึงเห็นได้ว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะให้ความสำคัญต่อการเรียน รวมทั้งสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่บุตรและการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

รายได้ของผู้ปกครอง

ครอบครัวทำหน้าที่เป็นสถาบันทางเศรษฐกิจโดยบิดามารดาเป็นผู้หาเงินมาเลี้ยงดูในครอบครัว รวมทั้งค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษาและชีวิต (สุพัตรา สุภาพ อ่างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) เกี่ยวกับอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับวิทยาลัย ตัวแปรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เพศ รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา และการศึกษาของมารดา ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นตัวทำนายคะแนนเฉลี่ยได้ดีที่สุด

จากข้อความข้างต้นจึงเห็นได้ว่ารายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นส่วนสำคัญในการช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต รวมทั้งมีกำลังทรัพย์สำหรับใช้ในการศึกษาได้อย่างเต็มที่

วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

บิดามารดามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างเสริมประสบการณ์ โดยเป็นทั้งครูคนแรกและเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด (รุ่ง แก้วแดง (อ่างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก เป็นสถาบันแรกที่สร้างลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพ ตลอดจนพัฒนาการด้านต่าง ๆ แต่ละครอบครัวมีวิถีทางในการดำเนินชีวิตเฉพาะของตน มีวิธีการอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศและความสัมพันธ์ในบ้าน ตลอดจนทัศนคติที่พ่อแม่มีต่อลูกของแต่ละครอบครัวแตกต่างกัน (สมคิด อิศระวัฒน์. 2542 : 2) ครอบครัวจึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งให้การสนับสนุนและให้ความไว้วางใจ ช่วยในการแยกแยะทัศนคติและความเชื่อที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลง (Skager. อ่างใน อติสร พงษ์ศรี : 2546) ดังที่ สมคิด อิศระวัฒน์ (อ่างถึงใน อติสร พงษ์ศรี, 2546) ทำการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้มีความสัมพันธ์ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น บิดามารดาควรเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ความอบอุ่น ความใกล้ชิด สอนให้เป็นคนมีเหตุผล เปิดโอกาสให้คิดตัดสินใจด้วยตนเอง บิดามารดามีบทบาทในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาไม่ตามใจหรือเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมให้บุตรได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งได้เมื่อทำความผิดควรใช้วิธีตักเตือน ถ้าทำดีก็ยกย่องชมเชย นอกจากนี้บิดามารดาควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร ในเรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดูนั้น จรรยา สุวรรณทัต และดวงเดือน พันธมนาวิน (อ่างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ได้ทำการประมวลผลการวิจัยเรื่องวิจัยเรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดู สรุปว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญคือ ผู้ปกครองต้องทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาได้รับความรักความอบอุ่นอย่างพอเพียง ผูกให้

เด็กมีความเป็นตัวของตัวเองตั้งแต่อายุน้อย ให้เด็กฝึกการพึ่งตนเองและเป็นอิสระจากผู้ใหญ่ การอบรม ลงโทษ และให้รางวัลเด็กนั้น ต้องทำด้วยความมีเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ การควบคุมดูแลเด็กอย่างเข้มงวดนั้นอาจทำให้เด็กมีนิสัยก้าวร้าว เป็นการขัดขวางพัฒนาการทางสังคมที่เหมาะสมตามกาลเทศะด้วย ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ ใจทิพย์ พวงทอง (2540: 71) ที่พบว่านักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันจะมีคุณลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกัน นอกจากนี้

จิรนาฏ สุทธานุกุล (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ได้สรุปว่าผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวดี บิดามารดาดูแลเอาใจใส่ แนะนำวิธีการเรียนแก่บุตร จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมาก เพราะการเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใกล้ชิดลูกมีความเข้าใจจะทำให้การปรับตัวของเด็กวัยรุ่นดีขึ้น และปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นน้อย ตรงข้ามกับวัยรุ่นที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งปล่อยปละละเลย หรือครอบครัวที่ไม่สงบสุข มีปัญหายุ่งยากทำให้เด็กมีสุขภาพจิตเสีย และอาจจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาได้ Block and Blair. (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) พบว่า ความขัดแย้งกับพ่อแม่เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดความคับข้องใจ ความไม่พึงพอใจ ความวิตกกังวล และจะเป็นสาเหตุให้เกิดความผิดปกติ ได้แก่ อารมณ์ จิตใจ และความประพฤติดของเด็ก ถ้าครอบครัวใดให้การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งหรือให้ความคุ้มครองจนเกินไปอาจทำให้เด็กเกิดทัศนคติไม่ดีต่อพ่อแม่ เด็กอาจจะดื้อต่อพ่อแม่ มีความตึงเครียด กระวนกระวายใจ และปรับตัวไม่ได้ในสังคมเมือง เกิดปัญหาทางด้านจิตใจ Landis (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่นซึ่งมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวด โดยส่งแบบสอบถามกับเด็กชั้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนชาย 1,900 คน นักเรียนหญิง 2,410 คน พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบเข้มงวดหรือมีอำนาจเหนือเด็ก เด็กที่ได้รับการปกครองแบบนี้จะมีความวิตกกังวล มีความเครียดทางจิตใจเกิดการปรับตัวไม่ได้ดี

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ได้อธิบายถึงแบบการอบรมเลี้ยงดูใน 3 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบจะส่งผลต่อการปรับตัว ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ปัจจัยสำคัญที่สุดในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก คือความรัก ความอบอุ่นที่เด็กได้รับจากบิดามารดาตั้งแต่แรกขอชีวิต บรรยากาศของความรัก และการยอมรับช่วยเหลือหลอมให้บุคคลมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีความสุขจิตใจดีไม่มีปัญหาในการปรับตัว

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่พ่อแม่ได้อธิบายเหตุผลให้แก่ลูกในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของลูกหรือลงโทษลูก นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษลูกอย่างเหมาะสมกับการกระทำของลูกมากกว่าที่ปฏิบัติต่อลูกตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของพ่อแม่จะเป็นเครื่องช่วยให้ลูกได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้ลูกสามารถทำนายตนเองได้ว่าตนจะได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษจากพ่อแม่หลังจากที่ตนทำพฤติกรรมต่างๆ แล้วมากน้อยเพียงใด ดังที่ ออร์พินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (อ้างใน อติศร พงษ์ศรี: 2546) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของนักเรียนวัยรุ่นแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น การอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กอย่างมาก การอบรมเลี้ยงดูที่ให้ความอบอุ่น พ่อแม่มีความเข้าใจ รักสนับสนุน ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์จะทำให้เด็กมีการปรับตัวได้ดีและมีปัญหาน้อยกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ถูกทอดทิ้ง

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราใกล้ชิดว่าเด็กจะทำตามความต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษเด็กด้วยส่วนการควบคุมน้อย หมายถึง การปล่อยให้เด็กรู้จักคิดตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำในสิ่งใดและเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้งโดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก ผู้ใหญ่ไทยมักเข้าใจสับสนเกี่ยวกับการควบคุมเด็กและการทำตนใกล้ชิดกับเด็กสองวิธีนี้ต่างกัน วิธีหลังเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่ง Radke (อ้างใน อติศร พงษ์ศรี: 2546) พบว่า พ่อแม่ที่เคร่งครัดในระยะเบบวินัย บุตรจะมีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในบ้าน ชอบทะเลาะเบาะแว้ง การลงโทษของพ่อแม่มีผลในทางสกัดกั้นและยับยั้งการกระทำตนตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีผลต่อจิตใจของเด็กได้

ดังที่ Kaplan (อ้างใน อติศร พงษ์ศรี: 2546) กล่าวว่า พ่อแม่ที่เข้มงวดในกฎระเบียบข้อบังคับกับลูกมากเกินไป จะทำให้ลูกรู้สึกก้าวร้าว มีปัญหาทางอารมณ์ไม่มั่นคง กลัวต่อต้าน ปรับตัว อยู่ในสังคมไม่ได้ แยกตัวเองออกจากคนอื่น จากโลกแห่งความเป็นจริง แต่

ถ้าพ่อแม่ ปกครองลูกแบบให้ความรักยอมรับลูกและรับฟังความคิดเห็นก็จะทำให้เด็กปรับตัวได้ดี มีความรับผิดชอบสูง

นอกจากนี้ Landis(อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่น ซึ่งมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวด พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ ปกครองแบบเข้มงวด ทำนองเดียวกับที่ สมาน กำเนิด (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อการปรับตัวของเด็กพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทำให้เด็กมีลักษณะการปรับตัวดีกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน กล่าวคือการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นการเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีพฤติกรรมในลักษณะยอมรับฟังเหตุผลของลูก ๆ ด้วย ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น กล้าแสดงความคิดเห็นในความร่วมมือผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ปรับตัวได้ดี มีความเข้าใจตนเองสูง รู้สึกว่าตนเองมีค่า ดังที่ วิกรม กมลโกศล (อ้างใน อติสร พงษ์ศรี: 2546) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติความวิตกกังวล ปรับตัวไม่ได้ จึงเห็นได้ว่าสภาพครอบครัว ลักษณะและวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ เพราะครอบครัวเป็นศูนย์กลางในการพัฒนานิสิตทั้งทางร่างกายสติปัญญา และจิตใจ หากครอบครัวให้ความอบอุ่น อบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องให้การยอมรับยกย่อง ชมเชย แสดงความสนใจ เข้าใจ เอาใจใส่อย่างดี พร้อมทั้งสนับสนุนและช่วยเหลือทุกด้าน ก็จะช่วยส่งเสริมนิสัยในการเรียนรู้ การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต และประสบความสำเร็จในการเรียน

สมมติฐานการวิจัย

การใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีความแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการใช้ชีวิตของนักศึกษา ทางด้านการศึกษา ด้านสังคมและการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยเอกชนที่จัดเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดใหญ่และมีจำนวนนักศึกษามาก โดยจำแนกเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในเขตต่างจังหวัด 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำแนกเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวนตัวอย่าง 100 คน และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวนตัวอย่าง 83 คน มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนตัวอย่าง 90 คน และมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จำนวนตัวอย่าง 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของนักศึกษาทางด้านการศึกษา ด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยเอกชน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของนักศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวมาก
ระดับ 3	หมายถึง	นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

- ศึกษาเอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของนักศึกษา ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ตามแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- สำรวจการใช้ชีวิตเบื้องต้นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน สังคมเพื่อน การจัดกิจกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรม
- รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยและจากการสัมภาษณ์นักศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถามการใช้ชีวิตของนักศึกษาทั้ง 3 ด้าน
- สร้างแบบสอบถามให้มีขอบเขตและข้อคำถามครอบคลุมการใช้ชีวิตของนักศึกษาทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ประจำหมวดวิชาศึกษาทั่วไป อาจารย์ประจำสำนักกิจการนักศึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ข้อแก้ไขปรับปรุงและข้อเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1- 4 จำนวน 40 คน แล้วนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94
8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะวิชา เสนอไปยังอธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยตะวันออกเฉิงเหนือ และมหาวิทยาลัยวงศ์ชวลิตกุล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. จำแนกข้อมูลของแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. นำข้อมูลที่จำแนกและจัดกระทำเรียบร้อยแล้ว บันทึกและประมวลผลข้อมูล เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS
4. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาร้อยละ
5. วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ชีวิตของนักศึกษาทางด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

6. เปรียบเทียบใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้ t - test

7. จัดกลุ่มตัวแปรโดยใช้วิธี Factor Analysis

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เป็นการเปรียบเทียบการใช้ชีวิต ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ระหว่างเพศ ระดับชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภูมิฐานะ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS และนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา และผลการเรียนเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของตัวอย่าง ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละที่จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี คณะวิชาที่กำลังศึกษา และผลการเรียนเฉลี่ย

ตารางที่ 1 จำนวน และค่าร้อยละของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา และผลการเรียนเฉลี่ย

ข้อมูลส่วนตัวนักศึกษา	กรุงเทพมหานคร		ต่างจังหวัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ				
1.1 ชาย	79	43.2	84	45.9
1.2 หญิง	104	56.8	99	54.1
รวม	183	100.0	183	100.0
2. ระดับชั้นปี				
2.1 ชั้นปีที่ 1	68	37.2	12	6.6
2.2 ชั้นปีที่ 2	68	37.2	120	65.5
2.3 ชั้นปีที่ 3	29	15.8	25	13.7
2.4 ชั้นปีที่ 4	18	9.8	26	14.2
รวม	183	100.0	183	100.0
3. คณะวิชาที่กำลังศึกษา				
3.1 บริหารธุรกิจ	40	21.9	122	66.7
3.2 การบัญชี	13	7.1	8	4.4
3.3 เศรษฐศาสตร์	20	10.9	3	1.6
3.4 นิติศาสตร์	5	2.7	2	1.1
3.5 นิเทศศาสตร์	11	6.0	26	14.2
3.6 วิศวกรรมศาสตร์	22	12.0	17	9.3
3.7 เทคโนโลยีสารสนเทศ	29	15.8	-	-
3.8 คณะศิลปกรรมศาสตร์	6	3.3	3	1.6
3.9 ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	37	20.2	2	1.1
รวม	183	100	183	100

ข้อมูลส่วนตัวนักศึกษา	กรุงเทพมหานคร		ต่างจังหวัด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
4.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00	51	27.9	24	13.1
4.2 คะแนนสะสมระหว่าง 2.01 – 2.99	90	49.1	121	66.1
4.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป	42	23.0	38	20.8
รวม	183	100.0	183	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 366 คน เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 183 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 จำนวนเท่ากันคือ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 เลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01 – 2.99 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 ส่วนตัวอย่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในต่างจังหวัด มีจำนวน 183 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 เป็นเพศชาย จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 และเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01 – 2.99 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดโดยรวมและรายข้อ

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดโดยรวมและรายด้าน

การใช้ชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	กรุงเทพฯ		การประพุดติ ปฏิบัติ	ต่างจังหวัด		การประพุดติ ปฏิบัติ
	\bar{X}	S		\bar{X}	S	
ด้านการเรียน	3.06	0.14	ปานกลาง	2.87	0.12	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.10	0.16	ปานกลาง	3.02	0.14	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วม กิจกรรม	2.91	0.10	ปานกลาง	2.99	0.08	ปานกลาง
รวม	3.02	0.13	ปานกลาง	2.96	0.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยรวมมีความแตกต่างกัน
เล็กน้อย และมีการประพุดติปฏิบัติสิ่งต่างๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 เขต โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X})
เท่ากับ 3.02 และ 2.96 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประพุดติปฏิบัติสูงสุดทั้ง
ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด คือการใช้ชีวิตด้านสังคม โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ
3.10 และ 3.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	เขตกรุงเทพ			ต่างจังหวัด			t	p
		\bar{X}	S	การประพฤติปฏิบัติ	\bar{X}	S	การประพฤติปฏิบัติ		
1.	นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา	2.84	1.02	ปานกลาง	2.38	1.00	น้อย	3.81*	0.000
2.	นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา	3.57	0.89	มาก	3.55	0.90	มาก	0.20	0.841
3.	นักศึกษาจดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน	3.54	0.83	มาก	3.17	0.81	ปานกลาง	3.74*	0.000
4.	นักศึกษามีประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้	3.60	0.81	มาก	3.32	0.77	ปานกลาง	2.93*	0.004
5.	นักศึกษาเลือกที่นั่งหลังห้องเรียน เพราะไม่ชอบให้อาจารย์เรียกตอบ	2.58	1.25	ปานกลาง	2.62	1.17	ปานกลาง	-0.27	0.787
6.	นักศึกษากล้าอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะที่เรียน	3.03	0.96	ปานกลาง	2.59	0.98	ปานกลาง	3.82*	0.000
7.	นักศึกษาซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน	3.04	1.04	ปานกลาง	2.51	0.97	ปานกลาง	4.37*	0.000
8.	นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน	2.26	1.11	น้อย	2.10	1.11	น้อย	1.17	0.242
9.	นักศึกษามักใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นในขณะที่เรียน	2.56	1.22	ปานกลาง	2.56	1.07	ปานกลาง	-0.05	0.961
10.	นักศึกษามักขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อน เกี่ยวกับการเรียน	3.24	1.06	ปานกลาง	2.91	0.98	ปานกลาง	2.68*	0.008
11.	นักศึกษารับประทานขนมหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียน	2.42	1.15	ปานกลาง	2.29	1.08	น้อย	0.98	0.330
12.	นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน	2.31	0.95	น้อย	1.98	0.94	น้อย	2.93*	0.004
13.	นักศึกษาขาดเรียนบ้างบางวิชา	2.95	1.12	ปานกลาง	2.71	1.11	ปานกลาง	1.83	0.068
14.	นักศึกษาชอบลออกการบ้านเพื่อน	2.66	1.19	ปานกลาง	2.69	1.16	ปานกลาง	-0.22	0.824
15.	นักศึกษาคงจะขอคำแนะนำจากอาจารย์ถ้าทำการบ้านไม่ได้	3.27	1.03	ปานกลาง	2.88	1.00	ปานกลาง	3.22*	0.001
16.	นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	2.92	1.18	ปานกลาง	2.49	1.10	ปานกลาง	3.17*	0.002
17.	นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน	3.07	1.04	ปานกลาง	2.60	1.08	ปานกลาง	3.77*	0.000
18.	นักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ	3.61	1.02	มาก	3.30	1.09	ปานกลาง	2.48*	0.014
19.	นักศึกษาทำรายงานด้วยตนเอง	3.85	0.90	มาก	3.68	0.95	มาก	1.63	0.105
20.	นักศึกษาส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	3.96	0.86	มาก	4.12	0.79	มาก	-1.60	0.111

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	เขตกรุงเทพ			ต่างจังหวัด			t	p
		\bar{X}	S	การ ประพฤติ ปฏิบัติ	\bar{X}	S	การ ประพฤติ ปฏิบัติ		
21.	นักศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำส่งอาจารย์	3.96	0.80	มาก	3.86	0.86	มาก	0.96	0.340
22.	นักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน	2.62	1.21	ปานกลาง	2.50	1.01	น้อย	0.91	0.366
23.	นักศึกษามักขาดสมาธิในการเรียน	2.74	1.08	ปานกลาง	2.70	1.06	ปานกลาง	0.29	0.772
24.	นักศึกษามีอาการง่วงนอนในขณะที่เรียน	3.10	1.09	ปานกลาง	3.26	0.98	ปานกลาง	-1.30	0.194
25.	นักศึกษชอบอ่านหนังสือสอบล่วงหน้าก่อนวันสอบ 1 วัน	3.28	1.25	ปานกลาง	3.21	1.31	ปานกลาง	0.47	0.640
26.	นักศึกษชอบดูทีวีหรือฟังวิทยุในขณะที่อ่านหนังสือ	2.66	1.35	ปานกลาง	2.58	1.23	ปานกลาง	0.48	0.630
27.	นักศึกษาดูทีวีหรือฟังวิทยุ โดยเลือกรายการที่ให้ความรู้ทางวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน	2.80	0.99	ปานกลาง	2.60	1.08	ปานกลาง	1.64	0.101
28.	นักศึกษติดตามข่าวสารความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่เรียนจากสื่อต่าง ๆ	3.35	0.96	ปานกลาง	3.21	1.09	ปานกลาง	1.21	0.228
รวม		3.06	0.14	ปานกลาง	2.87	0.12	ปานกลาง	3.92	0.244

*p < .05

จากตารางที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ในด้านการเรียน มีการประพฤติปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในเขตกรุงเทพมหานคร นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการประพฤติปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา จดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน จับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้ มีการจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ ทำรายงานด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำส่งอาจารย์ และส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด ส่วนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างจังหวัด มีการประพฤติปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาชั้นเรียนทันเวลา ทำรายงานด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำส่งอาจารย์ และส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด

เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า การใช้ชีวิตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ค่า t = 3.92) ยกเว้นในเรื่อง นักศึกษาเตรียมอ่าน

หนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา นักศึกษาจดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน นักศึกษาจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้ นักศึกษากล้าอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะเรียน นักศึกษาซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน นักศึกษามักขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อน เกี่ยวกับการเรียน นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียน ทบทวนบทเรียน นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากอาจารย์ถ้าทำการบ้านไม่ได้ นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน และนักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ

ตารางที่ 2.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านสังคม
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	เขตกรุงเทพ			ต่างจังหวัด			t	p
		\bar{X}	S	การ ประพฤติ ปฏิบัติ	\bar{X}	S	การ ประพฤติ ปฏิบัติ		
1.	นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน	3.77	0.84	มาก	3.69	0.83	มาก	0.87	0.384
2.	นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน	3.81	1.00	มาก	3.78	0.95	มาก	0.32	0.748
3.	นักศึกษาชอบอ่านหนังสือคนเดียวเงียบๆ มากกว่าจะคุยกับเพื่อน	3.43	1.22	ปานกลาง	3.26	1.27	ปานกลาง	0.32	0.748
4.	นักศึกษาใช้เวลาว่างไปเที่ยวกับเพื่อน	2.77	1.18	ปานกลาง	2.76	1.21	ปานกลาง	1.30	0.196
5.	นักศึกษาตักเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	3.50	0.97	ปานกลาง	3.43	1.01	ปานกลาง	0.09	0.930
6.	นักศึกษาไปงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กับเพื่อน	3.11	1.11	ปานกลาง	3.24	1.09	ปานกลาง	0.74	0.461
7.	นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน	2.26	1.12	น้อย	2.05	1.01	น้อย	-1.09	0.275
8.	นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ	2.46	1.27	น้อย	2.42	1.19	น้อย	1.86	0.064
9.	นักศึกษาไม่รู้ว่าทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง	2.82	1.29	ปานกลาง	2.50	1.24	น้อย	0.34	0.735
10.	นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่	2.55	1.22	ปานกลาง	2.48	1.11	น้อย	2.40*	0.017
11.	นักศึกษาทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์	4.14	0.85	มาก	3.83	0.94	มาก	0.54	0.592
12.	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ	3.66	0.91	มาก	3.45	0.96	ปานกลาง	3.30*	0.001
13.	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย	4.25	0.77	มาก	4.00	0.85	มาก	2.07*	0.039
14.	นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน	3.09	1.09	ปานกลาง	2.99	1.10	ปานกลาง	2.89*	0.004
15.	นักศึกษาขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา	3.69	0.92	มาก	3.65	0.85	มาก	0.91	0.366
16.	นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา	2.50	1.33	น้อย	2.50	1.27	น้อย	0.47	0.638

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	เขตกรุงเทพ			ต่างจังหวัด			t	p
		\bar{X}	S	การประพฤติปฏิบัติ	\bar{X}	S	การประพฤติปฏิบัติ		
17.	นักศึกษาทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ	3.86	0.89	มาก	3.86	0.94	มาก	0.04	0.968
18.	นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว	2.39	1.21	น้อย	2.37	1.27	น้อย	0.04	0.968
19.	นักศึกษาให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่	3.39	1.08	น้อย	3.33	1.03	น้อย	0.00	1.000
20.	นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้	1.93	1.21	น้อย	1.92	1.15	น้อย	0.13	0.899
21.	นักศึกษขาดความมั่นใจในการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าสังคมกับเพื่อน	2.54	1.23	ปานกลาง	2.63	1.19	ปานกลาง	0.49	0.621
22.	นักศึกษมักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน แม้ว่าตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม	2.80	1.12	ปานกลาง	2.75	1.07	ปานกลาง	0.49	0.621
23.	นักศึกษารู้สึกว่าถูกเพื่อนเอาเปรียบเมื่อต้องทำงานร่วมกัน	2.65	1.25	ปานกลาง	2.68	1.17	ปานกลาง	0.09	0.930
	รวม	3.10	0.16	ปานกลาง	3.02	0.14	ปานกลาง	1.64	0.690

*p < .05

จากตารางที่ 2.3 ผลการวิเคราะห์พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ในด้านสังคม มีการประพฤติปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในเขตกรุงเทพมหานคร นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการประพฤติปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน พุดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน ทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย เมื่อมีปัญหาขอความช่วยเหลือจากเพื่อน และสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ ส่วนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างจังหวัด มีการประพฤติปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน พุดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน มีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย เมื่อมีปัญหาขอความช่วยเหลือจากเพื่อน และสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ

เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า การใช้ชีวิตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ค่า t = 1.64) ยกเว้นในเรื่อง นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และ

ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน

ตารางที่ 2.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	เขตกรุงเทพ			ต่างจังหวัด			t	p
		\bar{X}	S	การประพจน์ปฏิบัติ	\bar{X}	S	การประพจน์ปฏิบัติ		
1.	นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เสียเวลา	2.69	1.25	ปานกลาง	2.79	1.14	ปานกลาง	-0.78	0.433
2.	นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้น ไม่ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	2.64	1.21	ปานกลาง	2.64	1.19	ปานกลาง	0.00	1.000
3.	นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง	3.45	0.97	ปานกลาง	3.45	0.95	ปานกลาง	0.00	1.000
4.	นักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	2.70	1.15	ปานกลาง	2.75	1.14	ปานกลาง	0.05	0.957
5.	นักศึกษารู้สึกว่าในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม	2.26	1.15	น้อย	2.38	1.17	น้อย	-0.41	0.683
6.	นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยไม่จำเป็น	2.75	1.16	ปานกลาง	2.69	1.18	ปานกลาง	-0.99	0.325
7.	นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา	2.85	1.05	ปานกลาง	2.95	1.10	ปานกลาง	0.54	0.593
8.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่	3.48	1.40	ปานกลาง	3.50	1.21	ปานกลาง	-0.87	0.383
9.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์	3.04	1.29	ปานกลาง	2.95	1.27	ปานกลาง	-0.12	0.905
10.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา	2.97	1.36	ปานกลาง	3.29	1.34	ปานกลาง	0.73	0.464
11.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	3.11	1.24	ปานกลาง	3.29	1.19	ปานกลาง	-2.24*	0.025

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	เขตกรุงเทพ			ต่างจังหวัด			t	p
		\bar{X}	S	การประพฤติกปฏิบัติ	\bar{X}	S	การประพฤติกปฏิบัติ		
12.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	2.83	1.22	ปานกลาง	3.06	1.21	ปานกลาง	-1.41	0.158
13.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ	3.04	1.31	ปานกลาง	2.95	1.20	ปานกลาง	-1.80	0.073
14.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่	3.21	1.19	ปานกลาง	3.28	1.11	ปานกลาง	0.66	0.507
15.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย	2.87	1.19	ปานกลาง	2.90	1.19	ปานกลาง	-0.59	0.556
16.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	2.78	1.26	ปานกลาง	2.93	1.24	ปานกลาง	-0.22	0.827
17.	นักศึกษาใช้เวลาว่างจากการเข้าเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	2.75	1.23	ปานกลาง	3.01	1.18	ปานกลาง	-1.21	0.227
	รวม	2.91	0.10	ปานกลาง	2.99	0.08	ปานกลาง	-1.16	0.816

*p < .05

จากตารางที่ 2.4 ผลการวิเคราะห์พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมีการประพฤติกปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการประพฤติกปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกัน ได้แก่ นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ และนักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่

เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า การใช้ชีวิตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ค่า t = -1.16) ยกเว้นในเรื่อง นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ตอนที่ 3 จัดกลุ่มตัวแปรพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม มีรายละเอียดในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ด้านการเรียน

จากการวิเคราะห์โดยใช้ Factor Analysis ด้านการเรียน พบว่า ค่า KMO มีค่าเป็น .827 ซึ่งมากกว่า .5 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ นอกจากนี้ ค่า Bartlett's test of Sphericity ($\text{sig} < .05$) แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน สามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 3.1 การตั้งชื่อองค์ประกอบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเรียน

การใช้ชีวิตด้านการเรียน	ชื่อองค์ประกอบ
นักศึกษามักใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นในขณะที่เรียน นักศึกษามักขาดสมาธิในการเรียน นักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน นักศึกษารับประทานขนมหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียน นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน นักศึกษามีอาการง่วงนอนในขณะที่เรียน นักศึกษาเลือกที่นั่งหลังห้องเรียน เพราะไม่ชอบให้อาจารย์เรียกตอบ นักศึกษาชอบดูทีวีหรือฟังวิทยุ ในขณะที่อ่านหนังสือ	องค์ประกอบที่ 1 “การเอาใจใส่”
นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา นักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากอาจารย์ถ้าทำการบ้านไม่ได้ นักศึกษามักขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน	องค์ประกอบที่ 2 “การเพิ่มพูนความรู้”

การใช้ชีวิตด้านการเรียน	ชื่อองค์ประกอบ
<p>นักศึกษากล่าวอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะที่เรียน</p> <p>นักศึกษาซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน</p> <p>นักศึกษาจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้</p> <p>นักศึกษาคัดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 3</p> <p>“การสร้างความเชื่อมั่น”</p>
<p>นักศึกษาส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด</p> <p>นักศึกษาทำรายงานด้วยตนเอง</p> <p>นักศึกษาดูตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์</p>	<p>องค์ประกอบที่ 4</p> <p>“ความมีระเบียบวินัย”</p>
<p>นักศึกษาดูทีวีหรือฟังวิทยุ โดยเลือกรายการที่ให้ความรู้ทางวิชาการ หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน</p> <p>นักศึกษาติดตามข่าวสารความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่เรียนจากสื่อต่าง ๆ</p> <p>นักศึกษาชอบอ่านหนังสือสอบล่วงหน้าก่อนวันสอบ 1 วัน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 5</p> <p>“ฝึกฝนใคร่รู้”</p>
<p>นักศึกษาดูเรียนบ้างบางวิชา</p> <p>นักศึกษาชอบลอกการบ้านเพื่อน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 6</p> <p>“ขาดความสนใจ”</p>
<p>นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา</p>	<p>องค์ประกอบที่ 7</p> <p>“ความตั้งใจ”</p>

จากตารางที่ 3.1 การใช้ชีวิตด้านการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด จำนวน 28 ข้อ จากการวิเคราะห์โดยใช้ Factor Analysis สามารถจำแนกได้เป็น 7 องค์ประกอบ คือ การเอาใจใส่ การเพิ่มพูนความรู้ การสร้างความเชื่อมั่น ความมีระเบียบวินัย ฝึกฝนใคร่รู้ ขาดความสนใจ และความตั้งใจ

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 การเอาใจใส่

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 9	นักศึกษามักใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นในขณะที่เรียน	.792
ข้อ 23	นักศึกษามักขาดสมาธิในการเรียน	.778
ข้อ 22	นักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน	.725
ข้อ 11	นักศึกษารับประทานขนมหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียน	.712
ข้อ 8	นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน	.692
ข้อ 24	นักศึกษามีอาการง่วงนอนในขณะที่เรียน	.630
ข้อ 5	นักศึกษาเลือกที่นั่งหลังห้องเรียน เพราะไม่ชอบให้อาจารย์เรียกตอบ	.525
ข้อ 26	นักศึกษาชอบดูทีวีหรือฟังวิทยุ ในขณะที่อ่านหนังสือ	.480
ค่าไอเกน (Eigen values) 4.123		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 14.724		

จากตารางที่ 3.2 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 1 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “การเอาใจใส่” ประกอบด้วยตัวแปร 8 ตัวข้างต้น โดยตัวแปรที่เกี่ยวกับนักศึกษามักใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นในขณะที่เรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 1 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 14.724

ตารางที่ 3.3 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 การเพิ่มพูนความรู้

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 17	นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน	.751
ข้อ 16	นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	.724
ข้อ 12	นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน	.628
ข้อ 1	นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา	.619
ข้อ 18	นักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ	.561
ข้อ 15	นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากอาจารย์ถ้าทำการบ้านไม่ได้	.527
ข้อ 10	นักศึกษามักขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อน เกี่ยวกับการเรียน	.494
ค่าไอเกน (Eigen values) 3.371		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 12.038		

จากตารางที่ 3.3 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 2 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “การเพิ่มพูนความรู้” ประกอบด้วยตัวแปร 7 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 2 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 12.038

ตารางที่ 3.4 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 การสร้างความเชื่อมั่น

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 6	นักศึกษากล่าวอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะเรียน	.791
ข้อ 7	นักศึกษาซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน	.743
ข้อ 4	นักศึกษาจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้	.612
ข้อ 3	จดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน	.608
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.318		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.277		

จากตารางที่ 3.4 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 3 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “การสร้างความเชื่อมั่น” ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษากล่าวอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะเรียน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 3 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 8.277

ตารางที่ 3.5 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 4 ความมีระเบียบวินัย

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 20	นักศึกษาส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	.750
ข้อ 19	นักศึกษาทำรายงานด้วยตนเอง	.719
ข้อ 21	นักศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์	.632
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.207		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 7.882		

จากตารางที่ 3.5 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 4 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ความมีระเบียบวินัย” ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 4 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 7.882

ตารางที่ 3.6 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 5 ผักใฝ่ใคร่รู้

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 27	นักศึกษาดูทีวีหรือฟังวิทยุ โดยเลือกรายการที่ให้ความรู้ทางวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน	.690
ข้อ 28	นักศึกษาติดตามข่าวสารความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่เรียนจากสื่อต่าง ๆ	.674
ข้อ 25	นักศึกษาชอบอ่านหนังสือสอปล่วงหน้าก่อนวันสอบ 1 วัน	.519
ค่าไอเกน (Eigen values) 1.620		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.786		

จากตารางที่ 3.6 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 5 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ผักใฝ่ใคร่รู้” ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาดูทีวีหรือฟังวิทยุ โดยเลือกรายการที่ให้ความรู้ทางวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 5 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 5.786

ตารางที่ 3.7 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 6 ขาดความสนใจ

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 13	นักศึกษาขาดเรียนบ้างบางวิชา	.818
ข้อ 14	นักศึกษาชอบลอกการบ้านเพื่อน	.617
ค่าไอเกน (Eigen values) 1.492		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.328		

จากตารางที่ 3.7 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 6 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ขาดความสนใจ” ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาขาดเรียนบ้างบางวิชา มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 6 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 5.328

ตารางที่ 3.8 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 7 ความตั้งใจ

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเรียน	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 12	นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา	.552
ค่าไอเกน (Eigen values) 1.386		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.950		

จากตารางที่ 3.8 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 7 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ความตั้งใจ” ประกอบด้วยตัวแปร 1 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาขาดเรียนบ้างบางวิชา มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 7 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเรียนได้ร้อยละ 4.950

ด้านสังคม

จากการวิเคราะห์โดยใช้ Factor Analysis ด้านสังคม พบว่า ค่า KMO มีค่าเป็น .787 ซึ่งมากกว่า .5 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบนอกจากนี้ค่า Bartlett's test of Sphericity (sig < .05) แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน สามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 3.9 การตั้งชื่อองค์ประกอบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านสังคม

การใช้ชีวิตด้านสังคม	ชื่อองค์ประกอบ
นักศึกษามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน แม้ว่าตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม นักศึกษขาดความมั่นใจในการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าสังคมกับเพื่อน นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้ นักศึกษาไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง	องค์ประกอบที่ 1 “ไม่เป็นตัวของตัวเอง”

การใช้ชีวิตด้านสังคม	ชื่อองค์ประกอบ
<p>นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน</p> <p>นักศึกษารู้สึกว่าถูกเพื่อนเอาเปรียบเมื่อต้องทำงานร่วมกัน</p> <p>นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว</p> <p>นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา</p> <p>นักศึกษาชอบอ่านหนังสือคนเดียวเงียบๆ มากกว่าจะคุยกับเพื่อน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2</p> <p>“ชีวิตส่วนตัว”</p>
<p>นักศึกษาไปงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ๆ</p> <p>นักศึกษใช้เวลาว่างไปเที่ยวกับเพื่อน</p> <p>นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ</p> <p>นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน</p>	<p>องค์ประกอบที่ 3</p> <p>“การเข้าสังคม”</p>
<p>นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น</p> <p>การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ</p> <p>การข้ามถนนตรงทางม้าลาย</p> <p>นักศึกษาทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์</p> <p>นักศึกษาทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ</p> <p>นักศึกษาขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา</p>	<p>องค์ประกอบที่ 4</p> <p>“วัฒนธรรมของสังคม”</p>
<p>นักศึกษานุดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน</p> <p>นักศึกษานุดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน</p> <p>นักศึกษาตักเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม</p>	<p>องค์ประกอบที่ 5</p> <p>“กลุ่มเพื่อน”</p>
<p>นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจาก</p> <p>นักศึกษารุ่นพี่</p> <p>นักศึกษาให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่</p>	<p>องค์ประกอบที่ 6</p> <p>“ระบบอาวุโส”</p>

จากตารางที่ 3.9 การใช้ชีวิตด้านสังคม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด จำนวน 23 ข้อ จากการวิเคราะห์โดยใช้ Factor Analysis สามารถจำแนกได้เป็น 6 องค์ประกอบ คือ ไม่เป็นตัวของตัวเอง ชีวิตตัวเอง การเข้าสังคม วัฒนธรรมของสังคม กลุ่มเพื่อน และระบบอาวุโส

ตารางที่ 3.10 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 ไม่เป็นตัวของตัวเอง

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านสังคม	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 22	นักศึกษามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน แม้ว่าตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม	.722
ข้อ 21	นักศึกษาขาดความมั่นใจในการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าสังคมกับเพื่อน	.706
ข้อ 20	นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้	.618
ข้อ 9	นักศึกษาไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง	.509
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.616		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 11.375		

จากตารางที่ 3.10 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 1 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ไม่เป็นตัวของตัวเอง” ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน แม้ว่าตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 1 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านสังคมได้ร้อยละ 11.375

ตารางที่ 3.11 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 ชีตชั้นตัวเอง

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านสังคม	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 14	นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน	.778
ข้อ 23	นักศึกษารู้สึกว่าถูกเพื่อนเอาเปรียบเมื่อต้องทำงานร่วมกัน	.677
ข้อ 18	นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว	.614
ข้อ 16	นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา	.521
ข้อ 3	นักศึกษาชอบอ่านหนังสือคนเดียวเงียบๆ มากกว่าจะคุยกับเพื่อน	.492
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.516		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 10.938		

จากตารางที่ 3.11 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 2 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ชีตชั้นตัวเอง” ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 2 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านสังคมได้ร้อยละ 10.938

ตารางที่ 3.12 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 การเข้าสังคม

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านสังคม	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 6	นักศึกษาไปงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ๆ	.799
ข้อ 4	นักศึกษาใช้เวลาว่างไปเที่ยวกับเพื่อน	.768
ข้อ 8	นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ	.644
ข้อ 7	นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน	.457
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.305		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 10.017		

จากตารางที่ 3.12 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 3 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “การเข้าสังคม” ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาไปงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ๆ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 3 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านสังคมได้ร้อยละ 10.017

ตารางที่ 3.13 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมของสังคม

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านสังคม	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 12	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ	.696
ข้อ 13	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย	.682
ข้อ 11	นักศึกษาทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์	.534
ข้อ 17	นักศึกษาทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ	.484
ข้อ 15	นักศึกษาขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา	.453
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.018		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.775		

จากตารางที่ 3.13 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 4 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “วัฒนธรรมของสังคม” ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 4 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านสังคมร้อยละ 8.775

ตารางที่ 3.14 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 5 กลุ่มเพื่อน

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านสังคม	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 2	นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน	.772
ข้อ 1	นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน	.740
ข้อ 5	นักศึกษาตัดเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	.439
ค่าไอเกน (Eigen values) 1.880		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.176		

จากตารางที่ 3.14 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 5 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “กลุ่มเพื่อน” ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 5 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านสังคมร้อยละ 8.176

ตารางที่ 3.15 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 6 ระบบอาวุโส

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านสังคม	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 10	นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจาก นักศึกษารุ่นพี่	.790
ข้อ 19	นักศึกษาให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่	.652
ค่าไอเกน (Eigen values) 1.533		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 6.664		

จากตารางที่ 3.15 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 6 ซึ่งเป็นองค์ประกอบ “ระบบอาวุโส” ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 6 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านสังคมร้อยละ 6.664

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

จากการวิเคราะห์โดยใช้ Factor Analysis ด้านสังคม พบว่า ค่า KMO มีค่าเป็น .889 ซึ่งมากกว่า .5 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบนอกจากนี้ค่า Bartlett's test of Sphericity ($\text{sig} < .05$) แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน สามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 3.16 การตั้งชื่อองค์ประกอบ การใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ชื่อองค์ประกอบ
<p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย</p> <p>นักศึกษใช้เวลาว่างจากการเข้าเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา</p> <p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย</p> <p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่</p> <p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ</p> <p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม</p> <p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์</p> <p>นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์</p>	<p>องค์ประกอบที่ 1</p> <p>“จิตอาสาพัฒนาสังคม”</p>
<p>นักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา</p> <p>นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้น ไม่ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา</p> <p>นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เสียเวลา</p> <p>นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยไม่จำเป็น</p> <p>นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา</p> <p>นักศึกษารู้สึกว่าในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2</p> <p>“เปิดใจไม่กว้าง”</p>

การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ชื่อองค์ประกอบ
นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง	องค์ประกอบที่ 3 “การมีส่วนร่วม”

จากตารางที่ 3.16 การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด จำนวน 17 ข้อ จากการวิเคราะห์โดยใช้ Factor Analysis สามารถจำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ จิตอาสาพัฒนาสังคม เปิดใจไม่กว้าง และการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 3.17 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 จิตอาสาพัฒนาสังคม

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 15	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย	.830
ข้อ 17	นักศึกษาใช้เวลาว่างจากการเข้าเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	.799
ข้อ 16	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	.788
ข้อ 14	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่	.706
ข้อ 13	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ	.689
ข้อ 12	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	.666
ข้อ 11	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	.637
ข้อ 9	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์	.555
ค่าไอเกน (Eigen values) 4.446		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 26.155		

จากตารางที่ 3.17 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 1 ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้าน “จิตอาสาพัฒนาสังคม” ประกอบด้วยตัวแปร 8 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 1 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 26.155

ตารางที่ 3.18 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 เปิดใจไม่กว้าง

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	น้ำหนัก องค์ประกอบ
ข้อ 4	นักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	.812
ข้อ 2	นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้น ไม่ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	.806
ข้อ 1	นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เสียเวลา	.787
ข้อ 6	นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยไม่จำเป็น	.780
ข้อ 7	นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา	.779
ข้อ 5	นักศึกษารู้สึกว่าในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม	.683
ค่าไอเกน (Eigen values) 3.640		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 21.410		

จากตารางที่ 3.18 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 2 ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้าน “เปิดใจไม่กว้าง” ประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 2 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 21.410

ตารางที่ 3.19 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วม

ข้อ	การใช้ชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	น้ำหนักองค์ประกอบ
ข้อ 8	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่	.718
ข้อ 10	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา	.627
ข้อ 3	นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง	.590
ค่าไอเกน (Eigen values) 2.263		
ค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 13.312		

จากตารางที่ 3.19 แสดงว่าองค์ประกอบที่ 3 ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้าน “การมีส่วนร่วม” ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวข้างต้น โดยตัวแปร นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบที่ 3 สูงสุด และองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 13.312

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยระดับอุดมศึกษาหลายฉบับพบว่า มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย 4 ปี มหาวิทยาลัยจะมีส่วนช่วยในการพัฒนานักศึกษาให้มีสติปัญญา ความมีเหตุผล ฝึกรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่มีคุณธรรม วัยนี้เป็นช่วงที่สมองมีการพัฒนาสูงสุด จึงเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยจะมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม จัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาทั้งทางร่างกาย ปัญญา จิตใจและสังคม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในด้านการเรียน ด้านสังคมและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด สรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 366 คน เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 183 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 จำนวนเท่ากันคือ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 เลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01 – 2.99 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนต่างจังหวัด จำนวน 183 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 เป็นเพศชาย จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 และเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01 – 2.99 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านการเรียน

ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด มีการประพฤติปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.1 ด้านการเรียน พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดในด้านการเรียน มีการประพฤติปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีการประพฤติปฏิบัติในระดับมากและระดับน้อย

นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในระดับมาก

ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา จดคำบรรยาย และจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้ มีการจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ ทำรายงานด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์ และส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด

ในเขตต่างจังหวัด ได้แก่ การชั้นเรียนทันเวลา ทำรายงานด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานที่ทำเสร็จก่อนนำเสนออาจารย์ และส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด

นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในระดับน้อย

ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน

ในเขตต่างจังหวัด ได้แก่ นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน นักศึกษารับประทานขนมหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียน นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน

2.2 ด้านสังคม พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดในด้านสังคม มีการประพฤติปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีการประพฤติปฏิบัติในระดับมากและระดับน้อย พบว่า

นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในระดับมาก

ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน พูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่วไปกับเพื่อน ทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย เมื่อมีปัญหาก็ขอความช่วยเหลือจากเพื่อน และสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ

ในเขตต่างจังหวัด ได้แก่ นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน พุดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย เมื่อมีปัญหาขอความช่วยเหลือจากเพื่อน และสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสะดวกสบาย

นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในระดับน้อย

ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว นักศึกษาให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่ นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้

ในเขตต่างจังหวัด ได้แก่ นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ นักศึกษาไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่ นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว นักศึกษาให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่

2.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าการใช้ชีวิตของนักศึกษาทั้งในเขต

กรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม มีการประพฤติปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดมีการประพฤติปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรกเหมือนกัน ได้แก่ นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ และนักศึกษเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่

3. ผลการจัดกลุ่มหรือองค์ประกอบของตัวแปรพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ได้ผลดังนี้

3.1 ด้านการเรียน ซึ่งมีตัวแปรทั้งหมด 28 ตัวแปร สามารถจัดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในองค์ประกอบเดียวกัน ได้ทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 “การเอาใจใส่ด้านการเรียน” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9 นักศึกษามักใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นในขณะที่เรียน ข้อ 23 นักศึกษามักขาดสมาธิในการเรียน ข้อ 22 นักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน ข้อ 11 นักศึกษารับประทานขนมหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียน ข้อ 8 นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน ข้อ 24

นักศึกษามีอาการง่วงนอนในขณะที่เรียน ข้อ 5 นักศึกษาเลือกที่นั่งหลังห้องเรียน เพราะไม่ชอบให้อาจารย์เรียกตอบ และข้อ 26 นักศึกษาชอบดูทีวีหรือฟังวิทยุ ในขณะที่อ่านหนังสือ

องค์ประกอบที่ 2 “การเพิ่มพูนความรู้” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17 นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน ข้อ 16 นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ข้อ 12 นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน ข้อ 1 นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา ข้อ 18 นักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ ข้อ 15 นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากอาจารย์ถ้าทำการบ้านไม่ได้ ข้อ 10 นักศึกษามักขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน

องค์ประกอบที่ 3 “การสร้างเชื่อมั่น” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6 นักศึกษากล้าอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะที่เรียน ข้อ 7 นักศึกษาซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน ข้อ 4 นักศึกษาจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้ ข้อ 3 จดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน

องค์ประกอบที่ 4 “ความมีระเบียบวินัย” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 20 นักศึกษาส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด ข้อ 19 นักศึกษาทำรายงานด้วยตนเอง ข้อ 21 นักศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำส่งอาจารย์

องค์ประกอบที่ 5 “ฝึกฝนใคร่รู้” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 27 นักศึกษาดูทีวีหรือฟังวิทยุ โดยเลือกรายการที่ให้ความรู้ทางวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน ข้อ 28 นักศึกษาติดตามข่าวสารความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่เรียนจากสื่อต่าง ๆ ข้อ 25 นักศึกษาชอบอ่านหนังสือสอล่วงหน้าก่อนวันสอบ 1 วัน

องค์ประกอบที่ 6 “ขาดความสนใจ” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13 นักศึกษาขาดเรียนบ้างบางวิชา ข้อ 14 นักศึกษาชอบลอกการบ้านเพื่อน

องค์ประกอบที่ 7 “ความตั้งใจ” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 12 นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา

3.2 ด้านสังคม ซึ่งมีตัวแปรทั้งหมด 23 ตัวแปร สามารถจัดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในองค์ประกอบเดียวกัน ได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 “ไม่เป็นตัวของตัวเอง” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22 นักศึกษามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน แม้ว่าตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม

ข้อ 21 นักศึกษาขาดความมั่นใจในการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าสังคมกับเพื่อน ข้อ 20 นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้ ข้อ 9 นักศึกษาไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง

องค์ประกอบที่ 2 “ชีวิตส่วนตัว” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 14 นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน ข้อ 23 นักศึกษารู้สึกว่าถูกเพื่อนเอาเปรียบเมื่อต้องทำงานร่วมกัน ข้อ 18 นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว ข้อ 16 นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา และข้อ 3 นักศึกษาชอบอ่านหนังสือคนเดียวเงียบๆ มากกว่าจะคุยกับเพื่อน

องค์ประกอบที่ 3 “การเข้าสังคม” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6 นักศึกษาไปงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ๆ ข้อ 4 นักศึกษาใช้เวลาว่างไปเที่ยวกับเพื่อน ข้อ 8 นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ และข้อ 7 นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน

องค์ประกอบที่ 4 “วัฒนธรรมของสังคม” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 12 นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบ ข้อ 13 นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย ข้อ 11 นักศึกษาทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์ ข้อ 17 นักศึกษาทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสบายใจ และข้อ 15 นักศึกษาขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา

องค์ประกอบที่ 5 “กลุ่มเพื่อน” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่ว ๆ ไปกับเพื่อน ข้อ 1 นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน และข้อ 5 นักศึกษาดักเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ 6 “ระบบอาวุโส” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10 นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่ และข้อ 19 นักศึกษาให้ความเคารพนับถือรุ่นพี่

3.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมีตัวแปรทั้งหมด 17 ตัวแปร สามารถจัดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในองค์ประกอบเดียวกัน ได้ทั้งหมด 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 “จิตอาสาพัฒนาสังคม” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย ข้อ 17 นักศึกษาใช้เวลาว่างจากการเข้าเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ข้อ 16 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรม

เผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ข้อ 14 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่ ข้อ 13 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ ข้อ 12 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ข้อ 11 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และข้อ 9 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์

องค์ประกอบที่ 2 “เปิดใจไม่กว้าง” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 นักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ข้อ 2 นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่ช่วยทำให้เกิดการ พัฒนาตนเองในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เสียเวลา ข้อ 1 นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยไม่จำเป็น ข้อ 6 นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา และข้อ 7 นักศึกษารู้สึกว่าในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม

องค์ประกอบที่ 3 “การมีส่วนร่วม” ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่ ข้อ 10 และข้อ 13 นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านการเข้าสังคม โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเรียน พบว่านักศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีการประพฤติปฏิบัติแตกต่างกันมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีการปฏิบัติในระดับสูงกว่า 3 อันดับแรก ดังนี้ อันดับที่ 1 คือนักศึกษาถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน อันดับที่ 2 คือนักศึกษากล้าอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะที่เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สอนมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ที่ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีความ กล้าแสดงความ

คิดเห็น กล่าวซักถาม กล่าวอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะที่เรียน ก็คือความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ โคแกน (Cogan. 1975 : 135 – 139) ที่กล่าวว่าอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นักศึกษาก็จะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้นและความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียน นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ก็จะช่วยให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น และสอดคล้องกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่น ๆ (2527 : 130 – 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนคือความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน ส่วนอันดับ 3 นักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการเรียนในกรุงเทพมหานคร มักมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ทั้งค่าหอพัก ค่าหน่วยกิต ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องระมัดระวังไม่ให้ผลการเรียนตกต่ำ ต้องให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนด เพราะถ้าหากผิดพลาดนั้นหมายความว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ในระหว่างภาคการศึกษาไม่ได้ทบทวนตำราหรือบทเรียนเมื่อถึงเวลาสอบจึงต้องจำเป็นอ่านหนังสือก่อนสอบ หรืออีกประเภทหนึ่งก็คือการทบทวนตำราก่อนการเข้าสอบ

2. ด้านสังคม พบว่านักศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีการประพฤติปฏิบัติแตกต่างกันมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีการปฏิบัติในระดับสูงกว่า 3 อันดับแรก ดังนี้ 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 คือ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย อันดับ 2 นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุจากจำนวนนักศึกษามาก การใช้บริการแต่ละแห่งจึงจำเป็นต้องใช้ระบบคิว และการแต่งกายที่ถูกระเบียบก็จะได้รับบริการ ถ้าหากแต่งกายไม่ถูกระเบียบก็จะไม่ได้รับการบริการ ส่วนอันดับ 3 นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากระบบพี่รหัสน้องรหัส การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย จึงทำให้นักศึกษารุ่นพี่ – รุ่นน้อง มีความสนิทสนมกัน

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่านักศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีการประพฤติปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาต่างจังหวัดประพฤติปฏิบัติสูงกว่า คือเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐกับของรัฐด้วยกัน และระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน
2. มหาวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องได้มีปฏิสัมพันธ์ และควรเป็นกิจกรรมประเภทจิตอาสา

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ พินศิริกุล. 2524. การสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน
สารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (อัดสำเนา)

เกษม วัฒนชัย. 2532. เดิมความผันปัญญาชน. การศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ทวีการพิมพ์.

คณที สูงสถิตตานนท์. 2518. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
เอกสาร.

จรรยา สิงคณา. 2520. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา
สาขา วิทยาศาสตร์ชีวภาพประยุกต์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

จินตนา มาพวง. 2520. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา
สาขาสังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

จินตนา ยูพันธ์. 2527. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจียบ ไทยยิ่ง. 2520. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผน
อุดมศึกษาระยะยาว : กรุงเทพมหานคร.

ทองเรือน อมรัชกุล. 2525. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.

กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์.

ธีระ นทีวุฒิกุล. 2521. การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

บุญนาถ คุ่มภัย. 2522. การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นใน

วิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน จังหวัด นครราชสีมา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

บุปผา การีเวท. 2527. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ประกอบ คู่ปรัดน์. 2530. นิสิตนักศึกษาในความเป็นผู้นำ เป้าหมายและอำนาจใน

สถาบันอุดมศึกษา . กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประกอบ คู่ปรัดน์ และคณะ. 2533. โครงการวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2531-

2545)โครงการวิจัยที่ 4.1 : เรื่องบทบาทอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประนอม แสงจันทร์. 2529. ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลใน

สถานศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล. “การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย” รายงานการสัมมนา

ภารกิจ ของมหาวิทยาลัยที่สังคมมุ่งหวัง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.

พจน์สรรค์ โภชนา. 2542. การศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์

ชวลิตกุล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรพนา อรรถน์โรจน์. 2528. ประเภทของนักศึกษาใหม่วิทยาลัย. Retrieved January 4, 2012, From <http://www.gotoknow.org/blog/omjai-w/188723>

พรชุกรี อาชาวำรุง. 2525. นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524. หลักการและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และประนอม คำดี บรรณาธิการ. 2534. ความรู้คู่คุณธรรม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาวนา ใจประสาธ. 2534. การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัย เชียงใหม่. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ. 2533. ชีวิตใหม่วิทยาลัย: ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มาลี จุฑา. 2542. จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : อักษรพัฒนา.

ยุวดี บุญศรีสวัสดิ์. 2529. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง : การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ยงยุทธ วาสนุมา. 2529. การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัย ในภาคใต้. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.

เลิศพร ภาระสกุล. 2516. "การอบรมระเบียบสังคมของเยาวชนภายในประเทศ, เยาวชนไทย". กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วัชรินทร์ แก้วลา. 2531. **สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วันชัย ดนัยตโมนุท. 2536. **คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปทุมธานี**. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2527. **งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา**. เอกสารการประชุมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2530. **อุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2543 . **การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ . 2524. **หลักและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาการเรียนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2535) . **หลักการอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.

วิทยากร เชียงกุล. 2528. **ทางเลือกของสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : ผลิต.

วีระ สมบูรณ์. 2531. **มติแห่งความคิดคำนึง**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง.

ศิริพันธ์ุ บำรุงทรัพย์, 2539. **ประเภทของนักศึกษาตามแนวบทบาท**. Retrieved January 4, 2012, From <http://www.gotoknow.org/blog/omjai-w/188723>

- สุวิทย์ สมานมิตร. 2516. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2515.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สว่างจิตร์ ศรีระษา. 2530. **ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อดิศร พงษ์ศรี. 2546. **การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2541). **ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด.
- Astin A.W. 1984. **Four Critical Years : Effect of College on Beliefs, Attitude and Knowledge.** San Francisco : Jossey – Base Inc.
- Carton, Beck E. 1970. **Perspective on World Education.** Wisconsin : Wm. C. Brown Company.
- Cogan, Morris L. 1975. "Studies of Teacher Behavior." **The Journal of Experimental Education.** 26 (January 1975) : 135 – 139.
- DeCoster, David Arther. 1971. **"Some Effects of Different Classroom Conditions Upon Interpersonal Relationships, Personal Adjustment and Achievement for College Freshment."** Dissertation Abstracts International. 31 (11) May : 5789 – A.
- Feldman, Kenneth A. and Theodore M. 1970. **The Impact of College on Students.** San Francisco : Jossey – Base. Inc.

Newcomb, Theodore M. 1962. "**Student Peer Group Influence.**" In Personality Factor on the College Campus. New York : Social Science Research Council.

Perlman, Richard. 1973. **The Economic of Education.** New York McGraw – Hill.

Roger, Everett M. "**Reference Group Influences on Students Drinking Behaviors,**" Quarterly Journal of Studies on Alchona. 7 : 244 – 255 ; June, 1959.

Romine, Stephen. 1974. "**Student and Faculty Perception of Effective University Instructional Climate,**" in The Journal of Educational Research. 68 (December 1974) : 139 – 143.

Ryans, David G. 1960. **Characteristic of Teacher.** Manasha : George Benta Company.

Sheehan, John. 1973. **The Economic of Education.** London, George Allen Ltd.

ภาคผนวก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการใช้ชีวิตของนักศึกษา ในระหว่างที่ศึกษา
อยู่ในมหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการศึกษา
แต่อย่างใด นักศึกษาสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดอย่างอิสระ ขอให้นักศึกษา
ตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด คำตอบของนักศึกษาจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ
ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการใช้ชีวิตของนักศึกษา

ตอนที่ 1 : แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวนักศึกษา

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับชั้นปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4
3. คณะ บริหารธุรกิจ การบัญชี เศรษฐศาสตร์
 นิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์
 เทคโนโลยีสารสนเทศ ศิลปกรรมศาสตร์
 ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00
 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01 – 2.99
 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 : แบบสอบถามการใช้ชีวิตของนักศึกษา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงในการประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษามากที่สุด ดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ มากที่สุด
 4 หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ มาก
 3 หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ ปานกลาง
 2 หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ น้อย
 1 หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ด้านการเรียน นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติตนในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อ	ด้านการเรียน	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	นักศึกษาเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา					
2.	นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทันเวลา					
3.	นักศึกษাজดคำบรรยายของอาจารย์ได้ทัน					
4.	นักศึกษาจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์บรรยายได้					
5.	นักศึกษาเลือกที่นั่งหลังห้องเรียน เพราะไม่ชอบให้อาจารย์เรียกตอบ					
6.	นักศึกษากล้าอภิปรายแสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ในขณะที่เรียน					
7.	นักศึกษาซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ในระหว่างเรียน					
8.	นักศึกษานำงานอื่นขึ้นมาทำขณะอาจารย์กำลังสอน					
9.	นักศึกษามักใจลอยคิดถึงเรื่องอื่นในขณะที่เรียน					
10.	นักศึกษามักขอคำปรึกษาจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน					
11.	นักศึกษารับประทานขนมหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียน					
12.	นักศึกษาใช้เวลาว่างระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียนทบทวนบทเรียน					

ข้อ	ด้านการเรียน	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
13.	นักศึกษาขาดเรียนบ้างบางวิชา					
14.	นักศึกษาชอบลอกการบ้านเพื่อน					
15.	นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากอาจารย์ถ้าทำการบ้านไม่ได้					
16.	นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม					
17.	นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่บ้าน					
18.	นักศึกษาจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ					
19.	นักศึกษาทำรายงานด้วยตนเอง					
20.	นักศึกษาส่งรายงานให้กับอาจารย์ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด					
21.	นักศึกษาดูตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนนำส่งอาจารย์					
22.	นักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน					
23.	นักศึกษามักขาดสมาธิในการเรียน					
24.	นักศึกษามีอาการง่วงนอนในขณะที่เรียน					
25.	นักศึกษาชอบอ่านหนังสือสอบล่วงหน้าก่อนวันสอบ 1 วัน					
26.	นักศึกษาชอบดูทีวีหรือฟังวิทยุ ในขณะที่อ่านหนังสือ					
27.	นักศึกษาดูทีวีหรือฟังวิทยุ โดยเลือกรายการที่ให้ความรู้ทางวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียน					
28.	นักศึกษาดูติดตามข่าวสารความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่เรียนจากสื่อต่าง ๆ					

ด้านสังคม นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติตนในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อ	ด้านสังคม	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน					
2.	นักศึกษาพูดคุยปรึกษาหารือเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่วไปกับเพื่อน					

ข้อ	ด้านสังคม	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
3.	นักศึกษาชอบอ่านหนังสือคนเดียวเงียบๆ มากกว่าจะคุยกับเพื่อน					
4.	นักศึกษาใช้เวลาว่างไปเที่ยวกับเพื่อน					
5.	นักศึกษาตักเตือนเพื่อน เมื่อเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม					
6.	นักศึกษาไปงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์กับเพื่อน					
7.	นักศึกษามักทะเลาะและมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับเพื่อน					
8.	นักศึกษามีนัดไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ					
9.	นักศึกษาไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง					
10.	นักศึกษาขอคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่					
11.	นักศึกษาทำความเคารพเมื่อพบอาจารย์					
12.	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ					
13.	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เช่น การเข้าคิวซื้อของ การข้ามถนนตรงทางม้าลาย					
14.	นักศึกษาชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน					
15.	นักศึกษาขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา					
16.	นักศึกษาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา					
17.	นักศึกษาทำงานร่วมกับทุกคนได้ด้วยความสะดวกสบายใจ					
18.	นักศึกษาชอบแยกตัวอยู่คนเดียว					
19.	นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้					
20.	นักศึกษขาดความมั่นใจในการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าสังคมกับเพื่อน					
21.	นักศึกษามักคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน แม้ว่าตนเองจะไม่เห็นด้วยก็ตาม					
22.	นักศึกษารู้สึกว่าถูกเพื่อนเอาเปรียบเมื่อต้องทำงานร่วมกัน					
23.	นักศึกษาปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้					

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติตนในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อ	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เสียเวลา					
2.	นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้น ไม่ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา					
3.	นักศึกษารู้สึกว่าได้เลือกทำกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถและความสนใจของตนเอง					
4.	นักศึกษารู้สึกคับข้องใจเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
5.	นักศึกษารู้สึกว่าในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม					
6.	นักศึกษารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยไม่จำเป็น					
7.	นักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา					
8.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่					
9.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์					
10.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา					
11.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์					
12.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม					
13.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ					
14.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนอยู่					
15.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตย					
16.	นักศึกษาเคยเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย					
17.	นักศึกษาใช้เวลาว่างจากการเข้าเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					